sayı 101 / ağustos 1977

TEKNİK GÜÇ

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASININ YAYIN ORGANIDIR İSTANBUL ŞUBESİNCE YAYIMLANIR

İKİNCİ MC HÜKÜMETİ AÇIKLANDI

Yavuz: "Her an ölümle karşı karşıyayız,,

IGD üyesi bir gencin 6 gündür kayıp olduğu bildirildi

Faşist terör aralıksız sürüyor

TÖB-DER hükümetten bombalı saldırganların yakalanmasını istedi

Komandolar Sivasl'da bir kişiyi öldürdü beş kişiyi yaraladı

TSIP ve Vatan Partisi 2.MC'ye karşı birlik çağrısı yaptı

Faşistler belediye otobüsünü yaylım ateşine tuttu. 1 ölü, 4 yaralı var

DİSK Genel Merkezi bombalanmak istendi

Savcı: "1 Mayıs komplosunun gerçek suçluları yakalanmadı"

Jandarma ODTÜ öğrenci Temsilcisi Karakaya'yı kurşunlayarak öldürdü

2 MC KURULUYOR!

İÇİNDE BULUNDUĞUMUZ DÖNEMDE FAŞİST HAREKETE KARŞI DEVRİMCİLERİN EYLEM BİRLİĞİ OLUŞTURULMALIDIR

ateş edilerek öldürüldü

gözaltına alındı

kahvehane basan kişiler TRT'de görevli iki genci öldürdü

BOMBANIN PATLAMASININ NEDEN OLDUĞU BELİRLENDİ

Doçent Yavuz'un komandolarca öldürülmesi büyük tepki yarattı

DİKKAT!.. provokatörler eylemlerini sürdürüyor

Elazığ Devlet Mühendislik öğretim üyesi komandolar tarafından dövüldü

TÖB-DER Genel Merkezine patlayıcı madde atıldı

ERGİNBAY'A ÖLDÜRÜLMEDEN ÖNCE İŞKENCE

faşist

Komandolar Sivaslı'da devrimci bir genci öldürdü

Komandolarla birlikte devrimcilere saldıran Adana Eğitim Enstitüsü Müdürü tutuklandı

8 demokratik kuruluş, faşist yurtların kapatılmasını istedi

Ankara'da bir işçi ve bir öğrenci daha

2.MC'YE TEPKİLER ARTIYOR

DEMOKRATİK KURULUŞLAR 2. MC'YE

TEKNİK GÜÇ

Sahibi İ.M.O adına Ertuğrul TIĞLAY
Yazı İşleri Müdürü Şaban ÖZER
Teknik Sorumlu İRFAN CÜRE

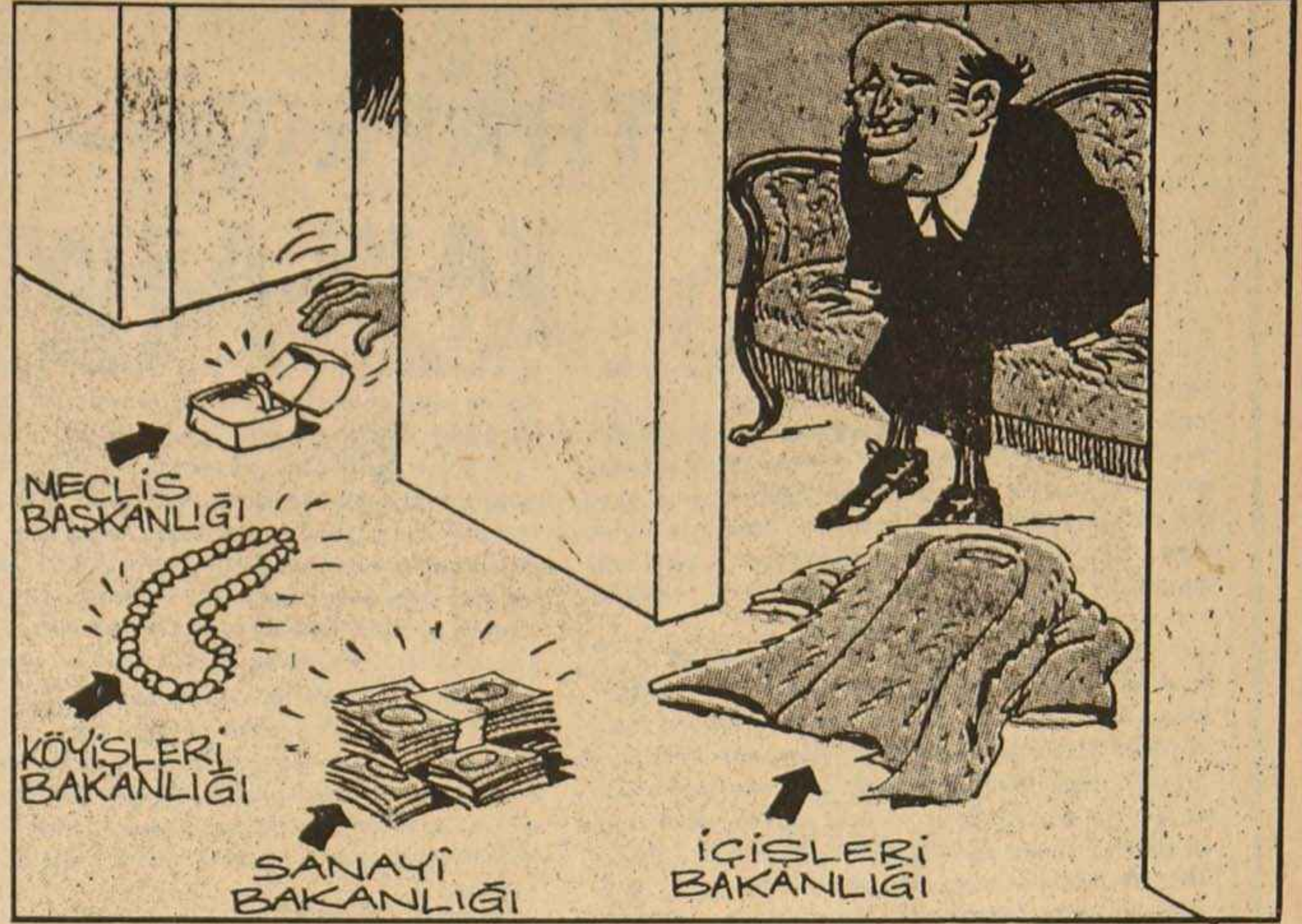
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN YAYIN ORGANIDIR. ISTANBUL ŞUBESİ TARAFINDAN YAYINLANIR.
ADRES: HALASKARGAZİ CAD. 309/3 OSMANBEY-ISTANBUL. TELEFON: 48 36 42-47 96 57
DİZGİ: TEKNİK GÜÇ. BASKI: KAZMAZ MATBAASI
ÖĞRENCİLERE 50 TL BÜTÜN ÜYELERE PARASIZ GÖNDERİLİR. 15 GÜNDE BİR ÇIKAR.
İLAN KOŞULLARI: TAM SAYFA 5000.-YARIM SAYFA 2500 TL'DIR. YAYINLANMA SÜRESİ FİATI DEĞİSTİRMEKTEDİR. GENİS BİLGİ ODADAN ÖĞRENİLEBİLİR. BASILIS TARİHİ : 1976

egemen güçlerin ecevit düşmanlığı

●●●

Ertuğrul TIĞLAY

(İMO İSTANBUL ŞUBESİ BAŞKANI)



2. MC İktidarı yeniden kuruldu. İşbirlikçilerin zafer naraları ve çok tirajlı basının sinsi taktikleri ile sırtları sıvazlanan eli kanlı "TRİUMVİRA" nın saltanatı başladı...

Yamalı bohçaya benzeyen görüntüsü, gizli protokolleri, devleti parselleme pazarlıkları ile değil, "BECERİKLİLİĞİ" ile sunuluyor kamuoyuna 2. MC iktidarı. Bu sunuşun anlamı büyük. Burjuvazinin koskoca bir seçim yenilgisini zafere dönüştürme taktiği bu sihirli kelimede somutlaşıyor: BECERİKLİLİK... Kulaktan kulağa Süleyman Bey'in hesap adamlığı, bir iktidarı yoktan var ettiği söylentileri yaygınlaştırılırken; Bülent Bey'in hayalciliğinden, şairliğinden, çevresinin tesiri altında kalan zayıf bir kişi olduğundan dem vuran siyaset bezirganları sahnede boy gösterip gerdan kırmaya başlıyorlar. Bu oluşumu iyi değerlendirmek gerek.

Bu oluşum ardında faşizm özlemlerinin baskı heveslerinin mozayiğine karışmış bir ECEVİT DÜŞMANLIĞI yatıyor. Ülkede kurumlaşmış bir DEMOKRAT tavra olduğu kadar, kurumlaşmış demokrat kişiliklere de tahammülü yok bazı bayların. "NE YAPACAĞI BELLİ OLMAYAN ADAM"dır onların gözünde sayın Ecevit... Kitlelerde çoşku yaratan, umut yaratan insanlar, gerçek değerleri ne olursa olsun düşmanıdır bu bayların. Çünkü umutlanmaya başlamış kitleler yılgınlıktan uzaklaşırlar. Yılgınlıktan uzaklaşmak ise bilinçlenmenin birinci durağına getirir insanları...

Önümüzdeki günlerde bu "BECERİKLİLİK" olgusu bol bol işlenecek yüksek tirajlı basınımızda...HESAP ADAMI OLMAK şamatası üzerine, politikanın CİDDİ (!) bir iş olduğu, ESNEKLİK gerektirdiği, ÖDÜNCÜ olma zorunluluğu üzerine inciler döktürülecek. Ta ki kitleler devleti yönetmenin bir ALİCENGİZ ustalığı gerektirdiği konusunda şartlanıncaya kadar. Ta ki ilkesizliğin, oportünizmin ve ahlâksızlığın politikada uyulması zorunlu kurallar olduğu gerçeği (!) anlaşılıncaya kadar...

Oysa bilinen bir gerçektir ki demokrasi mücadelesi açık,net ve ilkeli bir politika gerektirir. Kitlelerin özlemleri ile bütünleşmiş davranış biçimleri belirler ilerici politikayı. Gerçek ustalık hiçbir gizlisi kapaklısı olmadan kitlelerle bağ kurabilmektir. Ama ülkemizde bu yalın gerçek bir bezirgan kurnazlığı ile çarpıtılıp, politikada şantajın, şirretliğin ve ilkesizliğin geçerli bir tavır olduğu vurgulanmak istenmektedir.

Seçimler ilericilerin başarısı ile sonuçlanmıştır. Ama, iktidara giden yolda bu başarı bir adımdır. İktidarı sınıfsal yapısı ve ekonomik niteliği ile bir seçim sonucu değiştiremez. Toplumun gelişen güçleri, tutucu güçlerin her çeşit direnci ile karşı karşıya olacaktır. Bu direnç tüm silâhların kullanılabileceği bir çizgide gelişecektir. "UTANÇ VERİCİ YÖNTEMLER"den zor ve baskıya kadar tüm yöntemler geçerlidir toplumumuzdaki insan düşmanı güçler için. Ama insanına barışı, güvenliği, iyi-güzel-doğruyu vadeden güçler için ahlâksızlığın ve toplum düşmanlığının batağında oluşmuş yöntemler geçerli olamaz. Ve sayın CHP Genel Başkanını açık, net ilkeli olmanın gerektirdiği davranışlarda bulunmasından dolayı "İLERİCİLİK" adına suçlamaya kimsenin hakkı olmasa gerekir.

CHP'nin program ve politikasını ilerici bir çizgide eleştirmek başka şey, hükümetin teşkilinde takındığı ilkeli tavrı eleştirmek başka şeydir. Evet CHP genel olarak kitlelerin taleplerini gerçekleştirecek tutarlı bir programa sahip değildir. Hatta daha da ötede yer yer ilerici çizgiden tümüyle sapan çarpıtılmış bir dünya görüşünün izlerini taşır. Bu ilericiler için sürekli eleştirilmesi gereken bir konudur. Ve bu görev bu gün de dünden daha tavizsiz bir şekilde yerine getirilmelidir. Ama hiçbir ilerici "CHP NEDEN AP GİBİ KURNAZ DAVRANMADI? diyemez. Faşizmin taktiklerini yapılması gerekli bir marifetmiş gibi gösterip küçük burjuva reformizmini eleştiremez. Hatta bu tip eleştirileri suskun karşılayamaz. Çünkü bu eleştiriler özünde bölünmek isteyen bir ilerici harekete yöneltilmiştir. Çünkü en büyük anti-faşist partiyi parçalamak ve bu parçalama üzerinde iğrenç emellerini gerçekleştirmek isteyen faşist, saldırganların ağababaları bu tip eleştirilere gizli-açık alkış tutmaktadır.

O zaman genel seçimlerden ilerici bir iktidar bekleyip hayal kırıklığına uğrayan tüm ilericilerin güncel görevi bu oyunu bozacak kararlı ve tutarlı bütünlüğü koruyabilmek olmalıdır. Seçimlerde oyların % 43'ünü anti-faşist cepheye verebilme bütünlüğüne varmış bir kitleye bu tavır yaraşır. Anlamsız eleştirilerin girdabına kapılıp faşistlerin ekmeğine yağ sürmek değil.

●●●

Toplu Taşıncı Politika: 2

TRAFİKÇİ YAKLAŞIM

atila alpöge

Bu dizinin ilk yazısında (Teknik Güç, sayı:100, Mayıs 1977), "Hareketsizliğimiz" adını taşıyan yazıda, İstanbul'da kendi kendimiz için yarattığımız hapishaneden söz etmiştik:, hareket yeteneklerimizin nasıl kasıtlandığından, kısıtlamanın giderek nasıl arttığından konuşmuştuk. Tabii işin ilginç yanı, küçük bir azınlık için hareket yeteneği durmadan artarken, büyük bir kesim için yetenek azalıyordu. Bunu da görmüştük.

Bugüne kadar uygulanan politika, (ister bilinçli ve hesaplı uygulansın, ister bilinçsiz yürütülsün) belli bir kesimin hareket yeteneğini arttırmayı hedef alıyordu. Bu bir pdlitik seçimin sonucu idi. Belli kesim dediğim zaman işin sınıfsal boyutu çıkıyor ortaya. Politika özel ulaşımı, yani özel otomobil ile ulaşımı destekler çizgideydi. Boğaz Köprüsü tercihi bu politikasının en belirgin ürünüydü. Boğaz Köprüsü ve Çevre Yolları sisteminin özel otomobil sahiplerine aşırı bir hareketlilik getirdiğini hepimiz biliyoruz. Özellikle yeni otomobil sahibi olanlar Çevre Yolları sistemi üzerinde bir gidip, bir geliyorlar; geceleri ya da gün düzleri...

Şimdiye kadar uygulanmış olan bu politikanın ne olduğunu çok iyi anlamak zorundayız. Bugün İstanbul'un çektiği (ileri yıllarda da bütün büyümekte olan kentlerimizin çekmeye mahkum olduğu) "trafik sıkıntısı" denilen, aslında ulaşım bunalımı olan, (daha da doğrusu toplutaşın sorunu diye adlandırmamız gereken) olayı gerçekten anlamanın yolu yukarıda belirttiğimiz politikayı didik didik etmektir.

Bu politikayı "trafikçi politika" ya da "trafikçi yaklaşım" diye adlandıracağım. Trafikçi yaklaşımla ulaşım olayına baktığınız zaman karşınıza araçların hareketi çıkıyor. Yollara baktığınız zaman araçları görüyorsunuz; araçların hareketi ilgilendiriyor sizi. Yani yolların tıkanmış olması, araçların bir yerden bir yere gidememesi, trafik bir yere gidememesi, trafik ışıkları, hızların düşüklüğü, araçları kullananların davranışları, giderek trafik eğitiminin yetersizliği, ehliyet alma sorunları, ehliyet almada dönen dolaplar, trafik polisinin sorunları, cezaların yetersizliği ve giderek trafik anarşisi ilgilendiriyor sizi. Ulaşım olayı ve onunla ilgili sorunlar yukarıda belirttiğim sorunlar dizisinin üstüne kuruluyor. Burada ne idüğü belirsiz bir araç kavramı var. Tek sözcükle araç ! Hangi araç, ne tür araç gibi bir soru ortaya konulmuyor. Dert, ne tür araç gelirse gelsin, onlara hızlı ve rahat bir hareket etme ortamı sağlama derdi oluveriyor. Başka bir deyişle bir özel otomobil ile bir otobüs aynı olgunun içinde ve sanki aynı ağırlığı taşır gibi ele alınıyor.

Bu yanıltıcı görünümü, bu taraf tutmaz gibi gözüken bir davranışı gerçek boyutlarına indirmek, ait olduğu yere oturtmak zorundayız. Trafikçi yaklaşım temelde hiç de tarafsız değildir; tarafını tutmuştur, tercihine yapmıştır. Bu yaklaşım aslında özel ulaşımdan yanadır. Derdi ve tasası hep özel ulaşımı kolaylaştırmaktır. 1 kişi taşıyan bir özel otomobille, 50 kişi taşıyan bir otobüse aynı ağırlığı veriyor olmasının nedeni de budur. Aslında 50 kişiyi taşıyan aracı zerrece ciddiye almamaktadır. Esas öncelik daima özel otomobile verilmiştir. Onun peşinden dolmuş ikinci özelliği taşır; kamyonet, kamyon gibi taşıtlar daha sonra yer alırlar. Gerçek toplutaşın araçları en son sıradaki bir konuma yerleştirilirler. Yani pasta yukarıda belirttiğim sırada yenir; toplutaşıtlara da eğer bir şey kalmışsa kalır pastadan. Birşey kalmamışsa da, ne yapalım, toplutaşıtlar küssün şanslarına .

Bu savı belgelemek zorundayız. İstanbul, trafikçi yaklaşımın en fazla cirit attığı bir kent olduğu için örneklerimizi kolaylıkla buradan verebiliriz ve egemen politikanın çirkin sonuçlarını teker teker, kolaylıkla sergileyebiliriz.

1-Bütün trafik düzenlemelerinde tasa özel otomobile hız kazandırmaktır; toplutaşın için yapılanlar bile bu amaç için yapılır. Örneğin otobüs durak ceplerinin varlığının nedeni diğer araçlara, yani özel ulaşıma sıkıntı vermeyecek, özel ulaşımın yolunu kesmeyecek bir düzen ve ortam yaratmaktır. Toplutaşıtı diğer araçların yolundan çekeçek bir çözümdür İstanbul'daki bütün cepler.

2-Otobüs durak yerleri ve konumları özel ulaşıma en az sıkıntı verecek biçimde düzenlenir; yoksa toplutaşına muhtaç halka en iyi, en fazla hizmet edecek bir tasa ile değil. Durak seçimi hep kafada özel ulaşımın gereksinimleri düşünülerek yapılır.

3-Konu otobüs ile dolmuş arasındaki ilişkiye gelince tercih hep dolmuş için oluşturulur. Örneklerin en güzeli Şişhane'deki otobüs durağıdır. Taksim'den Aksaray'a giderken, Şişhane'ye gelindiğinde otobüsler, bütün yolcuların gitmek istedikleri, esas canlı nokta olan Şişhane Meydanına 200 300 metre kala durak yaparlar; yolcular oradan meydana kadar yürümek zorundadırlar. Dolmuş durağı ise meydanın tam ortasındadır ; hem de yolun keskin bir dönüş yaptığı noktada. Bu örnek İstanbul'un diğer kesimleri için de tekrarlanabilir . Açıkça görülüyor ki, tercih otobüslerin aleyhine yapılmıştır; bilinçli olarak yapılmıştır. Otobüs sistemini en son plana atmak, otobüs işletmesini etkenlikten uzak tutmak ve öldürmek için yapılmıştır.

4-Otobüs durakları her türlü saldırının ve işgalin altındadır. Otobüslerin duraklarında durmaları, durağa yaklaşmaları ve duraktan kalkmaları zorlaşsın diye elden gelen yapılmıştır. Örneğin Taksim'den Elmadağ'a giderken, Divan Oteli'nin önündeki otobüs durağının hemen arkasında ve hemen önünde özel otopark yerleri oluşturulmuştur . Öyle ki, yıllar önce İstanbul Belediyesi büyük bir özenle, bir hayli de para harcıyarak bu otopark alanını tasarlamış, kendi yapmış ve otopark işleticilerine peşkes çekmiştir. Orada otopark bilinçli olarak yapılmıştır:, belli bir tercihin sonucu olarak yapılmıştır. Ama bu tercih, yani otoparklara girip çıkan özel otomobiller otobüslerin durağa yaklaşmasını önlüyormuş, otobüslerin hareketlerine zarar veriyormuş, umursanmamıştır. Belediye, bir noktadan sonra kendi işletmesi olan otobüs işletmesine zarar vermek için elinden geleni yapmıştır.

5-Yukarıda görüldüğü gibi, özel otomobil için bütün özeni gösteren aynı Belediye, otobüs duraklarında hudutsuz bir umursamazlıkla davranmıştır. Örnek, Taksim'deki otobüs durağı olabilir. Taksim'den Şişli yönüne gidecek otobüslerin durak yaptıkları yere, durak deme olanağı yoktur. Çünkü burada (alışılmış kuralların ya da geleneklerin tersine) otobüs yolcularına otobüs beklemeleri için özel bir yer yaratılmamıştır. Sokağın kendi, trafiğin aktığı ya da akması gereken yüzeyin kendi, otobüs bekleme şansızlığına uğrayan kişilere terk edilmiştir. "Bundan iyisi sizlere çok bile" dercesine, sokak bütün yetersizliği ile durak olarak ilen edilmiştir. Yağmurlu, çamurlu ve karlı havalarda otobüs yolcuları, durak denilen o kesimde suların içinde koşuşmak ve bekleşmek zorundadırlar. Dünyanın hiç bir yerinde, (hem de binlerce kişinin her gün kullandığı) böyle bir kesim böylesine utanç verici bir biçimde ana otobüs durağı diye gösterilemez. Trafikçi yaklaşım bunu büyük bir gönül rahatlığıyla yapmıştır.

Örnekleri, sayfalarca sürebilecek olan örnekleri uzatmak istemiyorum. Yıllar boyu İstanbul'da yolları tasarlayan, çevreyi düzenleyen, otobüs duraklarını seçen, otoparklara karar veren, kısacası ulaşımla ilgili her türlü girişimde bulunan mühendis, mimar arkadaşlar, her türlü uzman, her türlü yönetici, her türlü bürokrat daima kafalarında otomobilleri ve benzeri araçları ve onların gereksinimlerini düşünerek kalemlerine ellerine almışlar, projelerini çizmişler, kararlarını vermişler ve bunları İstanbul'un tümünde uygulamışlardır.

Kimseyi suçlamak istemiyorum. Derdim onu, bunu suçlamak değil. Değinmek istediğim, dikkati çekmek istediğim nokta "trafikçi" yaklaşımın nasıl bir mikrop gibi bütün eylemlerimize, bütün düşüncelerimize girdiğini belirtmek. Belki de bu eğitimimizden, öğrenimimizden iş hayatımıza kadar her alanı kaplıyor. Böyle bir ortamda yetişiyoruz, böyle düşünmeye ve davranmaya itiliyoruz. Farkında olmadan. Beynimiz yıkanmış oluyor bir bakıma.

Oysa halkımızın %90-%95'inin muhtaç olduğu (seçeneği olmamacasına muhtaç olduğu) toplutaşın sistemimizi gündemin ilk maddesi yapmalıydık; toplutaşıtlara her zaman aşırı bir öncelik tanımalıydık. Elimize her kalem alışımızda önce ilk soru olarak "çizeceğimiz bu çizgide, oluşturacağımız bu projede toplutaşın sistemine tanımalıydık.
racağımız bu projede toplutaşın sistemi yerini nasıl alacak" diye düşünmeliydik. Bütün önceliği toplutaşın sistemine tanımalıydık.

Sanırsam açıklama gerekiyor. Aşırı öncelikten ne demek istediğimi belirtmek gerekiyor. Bunu yapabilmek için trafikçi yaklaşımda toplutaşın sisteminin başına neler geliyor, toplutaşın sistemi nasıl bir duruma itiliyor; bunu yeniden görme zorunluluğu ile karşı karşıyayız.

Yukarıda belirttiğim gibi, trafikçi yaklaşım önceliği ve üstünlüğü toplutaşıtların dışındaki her türlü araca tanıyınca, toplutaşın sisteminin etkenliği hızla azalıyor. Kurulan düzen, toplutaşın sistemi üzerinde aşırı olumsuz sonuçlar yaratıyor; yani toplutaşıtların işletme hızı düşüyor, çevredeki trafik koşulları en çok onları rahatsız ediyor. Otobüsler durağa gelirken, durağa yanaşırken duraktan kalkarken ve yolda giderken gereksiz yere zaman kaybediyorlar:, sonuçta toplam ulaşım süresi gereksiz yere aşırı ölçüde artıyor. Durakların konumu, biçimi, düzeni ise ters ve yetersiz olduğu için de genel hizmet düzeyi bir kat daha düşüyor. Büyük ve yüklü araçlar olmaları nedeniyle manevra yeteneklerinin azlığı ve ayrıca hemen ileride bir durağa yanaşma zorunluluğu otobüslerin trafik tıkanıklıklarından diğer araçlara göre en aşırı biçimde, en kötü oranda etkilenmeleri sonucunu yaratıyor. Mevcut ulaşım düzeni en çok otobüs işletmesine zarar veriyor. Sonuçta da bu işletme, hizmet düzeyi en kötü ulaşım türünü oluşturuyor. Kafalarda otobüs işletmesiyle ilgili olarak oluşan görünüm şöyle özetlenebilir: bir yerden bir yere en yavaş giden, konfor düzeyi en düşük olan, duraklarda ne kadar bekleneceği hiç bilinmeyen, geldiği zaman içine girilebileceği konusunda güvence olmayan bir ulaşım sistemi,..

Bu görünüm trafikçi politikanın bir eseridir.

Trafikçi politika, yarattığı bu görünümle önce dolmuşları desteklemiş ve pompalamış; sonra da, şimdilerde özel otomobiller arka çıkmıştır. Otobüs işletmesi binilmez, kullanılmaz olunca dolmuş kullanımına bir kayış yaratılmış, ancak dolmuşunda yetersiz kalmaya başladığı bir ortam da bunun üzerine binince özel otomobil kullanımı bir çaresizlik, bir zorunluluk biçimine getirilmiştir. Önceleri otobüs duraklarında bekleyenlerde önlerinden geçip getirilmiştir. Önceleri otobüs duraklarında beklemek ve sefil olmak aynı anlamı taşımaya başlayınca özlem şiddetle özel otomobil sahipliği özlemine dönüştürülmüştür. Bir yerden bir yere gidilmesindeki aşırı zorluklar özel otomobil sahipliğini ve kullanımını hızla pompalamıştır.

Trafikçi yaklaşım bir çıkmaz sokaktır. Çözüm getirmez. Çözümlüyorum diye diye, sorunları yaratır ve büyütür. Trafikçi politika kendi kendini yiyip tüketen bir canavardır. Yıllardan beri beyinlerimizi kemiren bu mikrobu yok etmenin zamanı gelmiştir. Trafikçi politikanın yerine, toplutaşıncı politikanın uygulanması zamanı gelmiştir.

○○○

T.M.M.O.B. İNŞAAT MÜHENDİSLERİ, MİMARLAR, ŞEHİR PLANLAMA MÜHENDİS VE MİMAR ODALARININ APU İŞYERİNDEKİ SENDİKALAŞMA MÜCADELESİNE İLİŞKİN ORTAK GÖRÜŞLERİ.



BİR İŞYERİNDE SENDİKALAŞMA MÜCADELESİ VE GÖREVLERİMİZ :

APU'DA GREV

PROJE BÜROLARINDA EKONOMİK İLİŞKİLER:

Günümüz proje büroları, henüz küçük üretimin yapılabildiği, yeni belirmeye başlayan tekelleşme eğilimlerinin egemenleşmediği ve ücretli emeğin büyük bir örgütsüzlük ve sömürü içinde bulunduğu bir ortam oluşturmaktadır. Proje bürosu yöneticileri de, küçük üreticiliğin belirleyici özelliklerinin gerektirdiği tekelleşme eğilimleri karşısında ayakta durabilme, rekabet karşısında ezilmeme mücadelesinde, varlıklarını devam ettirebilmek için dağınık ve örgütsüz ücretlilere alabildiğini yüklenmek durumundadır.

Proje bürolarının büyük bir bölümünde büro sahibi sadece kendi emeğine dayanarak, bir zanaatçıya benzer biçimde üretim yapmakta, diğer bir deyişle kendi yarattığı artı-değerin bir bölümüne kendisi sahip çıkmaktadır. Yani büro sahipleri için günümüzde yaygın olan biçim, hem bir kapitalist hem de kendi kendisinin ücretlisi gibi olmaktadır.

Proje büroları sahiplerinin ve bürolardaki ücretli emeğin durumu üzerinde daha ayrıntılı çalışmalar, Odaların bu bürolardaki tüm üyelerine nasıl baktığı, teknik elemanların dergi ve gazetelerinde, genel kurullarda, kurultaylarda ve seminerlerde daha önce yer almıştı.

ODALAR-ÜYELERİN EKONOMİK MÜCADELESİ:

Odalar, en başından beri ekonomik mücadelenin geliştiği bütün proje bürolarında ücretlileri imkanları elverdiği kadar desteklemişlerdir. APU ücretlilerinin sendikal mücadelelerinin desteklenmesi bu tür çalışmaların ilk örneği değildir ve bundan sonra da sürecektir. Şah'da, Altınok'da, Dapta'da, Gemaş'da, Sisag'da ücretliler, sendikalarda örgütlenerek, ekonomik mücadeleye giriştiklerinde Odaların tavrı açıkça görülmüştür. APU'da bu örneklerden biri olarak elealınmalıdır. Bu büroya karşı özel bir tavır takınıldığı söylentilerinin yayılmaya çalışılması, hiç kimseyi inandırmayacaktır. Tekzip yazıları, Odalarda görev alanların kişisel suçlamalarla karalanmaya uğraşılması da bu çalışmaları engellemeyecektir. Ücretli çalışan teknik elemanların ekonomik mücadelelerinin desteklenmesi görevi Odalara, kitleleri tarafından genel kurullar ve diğer organları tarafından yıllardır verilmektedir ve Acaroğlu'nun bunu bilmesi gerekir.

Ancak, Acaroğlu Mimarlık Haberler Gazetesine gönderdiği yalanlama yazısında TMMOB'ye bağlı Odalardan ve TÜTED'den "Konu ile ilgisiz bazı meslek Odaları ve Dernekler" olarak bahsedebilmektedir.

APU....

APU, Ankara'daki proje büroları içinde, örgütlenebilme potansiyeli açısından hiç de azımsanmayacak bir öneme sahiptir. Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin 1976 güzünde proje bürolarında yaptığı saptama çalışmasına göre, büroların yarısına yakın bir kısmında büro sahibinden ve ortağından başka hiç bir ücretli çalışmamakta, 3/4'ünde ise hiç bir ücretli mimar-mühendis veya şehir plancısı bulunmamaktadır. Mimar-mühendis-şehir plancısı çalıştıran büroların yarısında da sadece bir tek ücretli mühendis-mimar veya şehir plancısı vardır. Bu durumda APU'nun Ankara'daki proje büroları için de kalburüstü bir yeri olduğu kolayca anlaşılmaktadır.

15-20 kişinin ücretli olarak çalıştığı bir işyerinde, artı-değer yaratılmaksızın ve bir ekonomik sömürü gerçekleşmeden işletmenin yürütüldüğünü iddia etmek nesnel gerçekliğe ve bilime aykırıdır.

Ücretli-işveren ilişkisinin bu biçimde geliştiği bir büroda ücretlilerin ekonomik bir mücadeleye girişmeleri doğaldır.

VE APU'DAKİ SENDİKAL MÜCADELE:

APU işverenlerinin içinde bulunduğu durum, bir süre öncesine kadar yakınında oldukları mücadeleye, meslek odalarına ve teknik eleman örgütlerine ne kadar aykırı düştüklerini de göstermektedir. Davranışları, yeni koşullarda işverenlik konumunun nasıl benimsendiğini açıklamakta ve bilinçlerini belirlemektedir.

Apaçık gerçek şudur: "APU yürütücüleri uzun süreli hiç bir sözleşmenin altına imza atamayacakları" için; ücretlilerin hangi koşullarda çalıştırılacağına sadece kendileri karar vermek, bunun dışında bir şey talep etmek isteyen olursa, rahatça kapı dışına bırakmak istemektedirler. Nitekim, sendikal örgütlenmenin fiilen öncülüğünü yapan 2 ücretli, grev oylamasındanönce, 17. maddeye göre taznimatsız işden atılmıştır. Fiilen işveren vekili veya iş ortağı niteliğinde olup, ücretlilerin izin kağıtlarını imzalayanlar, "işçi" olarak oy kullanmışlardır. Yine grev oylamasından hemen önce, sadece, "greve hayır" demeleri için, iş ortağı niteliğindeki kişilerin yakınları-akrabaları işe alınmıştır. Son olarak da, greve evet" dedikleri için 2 ücretlinin işine, hiç bir gerekçe gösterilmeden son verilmiştir. Gerçekten, bu kadar "işveren oyununu" bu iş kolundaki hiç bir işveren oynamamıştır. APU işverenlerinin "SADA isimli, çalışanlarını gerçekten sömüren bir proje danışmanlık bürosu" diye niteledikleri işyerinde bile sendikal öngütlenmeye karşı işveren bu silahlarla mücadele etmemiştir.



Acaroğlu, bütün işverenler gibi, ücretlilerin ekonomik mücadeleleri için örgütlenmelerine karşı çıkmaktadır. Örgütlü ekonomik mücadeleyi elindeki bütün imkanlarla baltalamaya çalışmaktadır. Her işverenin kendi işyeri için iddia ettiği gibi

"APU'nun özgül koşullarının böyle bir örgütlenmeyi kaldırmayacağını" iddia etmektedir. Buraya kadar olanlar, icinde bulunduğumuz düzende, işveren gözüyle bakılırsa, doğaldır. Ancak doğal olmayan; "yeni mesleki yaşamlarına tam uyum yapamayan" Acaroğlu"nun hem "devrimci geçmiş" arkasına sığınarak bugün yaptıklarını gözden saklamaya çalışması, hem de meslek Odalarının ve demokratik örgütlerin ekonomik mücadele doğrultusundaki görevlerini inkâr etmesidir.

MÜCADELE SÜRECEK:

TMMOB'ye bağlı Odalar olarak kitlenin yüklediği bu görevi sürdüreceğiz. Odalar bu mücadelenin yanında veya arkasında değil, içindedirler. Bunu herkes, parti başkanları hatta bazı başbakanlar bile bildiklerini genel kurullarda dile getirmektedirler. Bütün bunların ötesinde, Odaların böyle bir sorumluluğu olmasa bile, maddi koşullar oluştuğunda, her işyerinde ekonomik mücadele güçlenecek ve örgütlenecektir. Bu Türkiye'nin en büyük patronlarının dahi çoktan kabul etmek zorunda kaldıkları ve her geçen gün daha güçlü bir biçimde doğrulanan bir gerçektir. □□□

KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ YERLEŞME BÖLGELERİNDEN GELEN KULLANILMIŞ SULARIN DENİZE DEŞARJI ADLI KURS 3 - 14 EKİM TARİHLERİ ARASINDA ANKARA'DA YAPILIYOR.

İTÜ İnşaat Fakültesi Çevre Mühendisliği bölümü ile ODTÜ Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği bölümü tarafından müştereken tertiplenen ve Dünya Sağlık Teşkilatı ile B.M. Kalkınma Proğramı tarafından desteklenen "Kullanılmış Suların Denize Deşarjı" konulu kurs 3-14 Ekim 1977 tarihlerinde Ankara'da yapılacaktır.

Kursun gayesi bilhassa turistik önemi olan küçük ve orta büyüklükteki sahil yerleşmeleri, kullanılmış sularının denize deşarjı ile ilgili proje mühendisinin, araştırmacının ve halk sağlığı ile ilgili diğer dairelerin ihtiyaçlarına cevap vermektir. Bu yüzden kurs partiğe yönelik olup deniz ortamındaki arazi çalışmalarını ihtiva edecek ve genellikle projelendirmeye önem verecektir. Kursta muhtelif yerli ve yabancı uzmanlar görev alacaklardır.

Kursla ilgili bazı bilgiler aşağıdadır.

KURSLA İLGİLİ BAZI BİLGİLER

SÜRE	: İki hafta 3-14 Ekim, 1977
YER	: Ankara, 3-7 Ekim (ders ve seminerler) İstanbul, 10-14 Ekim (arazi çalışması, projelendirme)
DİL	: İngilizce (İngilizce-Türkçe tercüme yapılacaktır.)
İŞTİRAKÇİLER	: 15 i yabancı olmak üzere 30-40 civarında
KURS ÜCRETİ	: 1500 TL (100 dolar)
MÜRACAAT	: Müracaatlar 1 Ağustos 1977 tarihinden önce aşağıdaki adrese yapılmalıdır : Dr. Gülerman SÜRÜCÜ, Çevre Mühendisliği Bölümü Orta Doğu Teknik Üniversitesi, ANKARA

KURS KONULARI

Düşünülen kurs konuları aşağıda verilmiştir :

1. KULLANILMIŞ SU UZAKLAŞTIRMA SİSTEMLERİNİN PLANLANMASI

Kullanılmış su kaynakları. Arazi kullanımı. Alıcı su ortamının mevcut durumu. Kullanılmış su uzaklaştırılmasında alternatifler: Kaynak kontrolu, kullanılmış su tasfiyesi, zemine sızdırma.

2. OSEANOGRAFİK ve HİDROBİYOLOJİK HUSUSLAR

Med-cezir, rüzgâr, akıntı durumu. Tuzluluk, sıcaklık, yoğunluk profilleri. Balık ve kabuklu deniz hayvanları. Prodüktivite. Oksijen profilleri. Türlerin farklılığı.

3. SAHİL SU KALİTESİ

Sağlık, ekolojik ve diğer mütalealar. Turistik bölgelerin özel problemleri, Tipik standardlar.

4. ARAZİ ÇALIŞMALARI

Data temini, kritik periyotlar. Numune alma frekansı. Alet. Analiz.

Devamı Sy: 10 st: 3

□□□□

Mayıs başlarında yapılması gerekirken bazı olaylar nedeni yle ertelenmiş olan TMMOB 22. Genel Kurulu çalışmalarına 25/Haziran/1977'de başladı ve 26/Haziran/1977'de tamamlandı. Ülke sorunlarının tartışılarak, uzmanlık alanındaki konularda çözüm önerileri getirmesi beklenirken, dı daha çok soyut fikir tartışmaları yapılan bir Genel Kurul oldu. Bazı siyasetlerin alabildiğine birbirine saldırmasından (eleştiri diye yapılıyor!) başka şey görülmedi desek yeridir. Bunun yanı sıra olumlu konuşmalarda yapılmadı değil. Kısaca nasıl geçtiğini belirttiğimiz Genel Kurulu TMMOB Başkanı Teoman ÖZTÜRK açtı. Kongre Divan Başkanlığına üyemiz Rüştü ÖZAL oybirliği ile seçildi. Kongre divanının oluşmasından sonra kürsüye gelen Teoman ÖZTÜRK açış konuşmasında özetle şöyle dedi.

"Sayın konuklar, basın ve yayın organlarının temsilcileri ve TMMOB XXII. Genel Kurulunun sayın delegeleri,

Sömürü, baskı, saldırı, işkence ve zulüm uygulamalarının ülkeyi kasıp kavurduğu; halkımızın daha fazla açlığa daha fazla işsizliğe mahkum edildiği; ülkede kol gezen faşist silahlı çetelerce yüzlerce insanımızın öldürüldüğü, binlercesinin yaralandığı; ancak gelişen mücadelelerin engellenemediği bir yıl bir çalışma yılı bugün tamamlanmaktadır.

Türkiye halkı yıllardır ve özellikle son yıllarda çok sıkıntılara göğüs germiş, çok eziyet çekmiş ve çok can kaybetmiştir. Hala da kaybetmektedir.

Bu yüzden; sözlerimin hemen başında, yıllardır verdikleri mücadelelerle emperyalizme ve faşizme karşı yiğitçe göğüs geren, canlarını yitiren yüzleri, zindanlarda çürütülmek istenen binleri saygıyla anıyor; onların mücadele bayraklarını yükseklerde tutmaya çalışacağımı bir kez daha açıklamayı görev sayıyorum."

••••••••••••••••••••••••

"Bilindiği gibi ülkemiz bir genel seçimlerden yeni çıkmıştır. Burada seçim sonuçları konusunda ayrıntılı yorumlara girmeden iki noktaya işaret etmek istiyorum.

Bu seçimlerde görüldü ki: sömürü, baskı ve zulme karşı tepkilerin birleşmesi ve yükselmesi önemli boyutlara ulaşmıştır. Ancak öte yandan sömürü, baskı ve saldırılarda fiili görevler üstlenen bir başka siyasi görüş de oylarını % 100'den fazla arttırarak çıktı seçimlerden.

İşte bu deney ve sonuçları; Türkiye deki ilerici, demokrat, devrimci kişi ve kurumların dikkatle değerlendirmelerini gerektiren; kısır çekişmelerden arınıp mücadele hedeflerini doğru olarak saptamayı gerektiren; tutarlı mücadeleleri gerektiren bir tabloyu bütün ayrıntılarıyla sergilemektedir."

"Bu genel kurul da bu tablonun doğru değerlendirileceğine ve halkın çıkarlarını savunan mühendis ve mimarların bu genel kuruldan güçlenerek çıkacağına inanıyorum."

••••••••••••••••••••••••

Siyasi partilerin ve demokratik kitle örgütlerinin toplantılarına yöneltilen saldırılar unutulmamıştır. 1 Mayıs katliamı bunların en açık örneğidir.

Ancak bir gerçeği daha vurgulamak gerekir. Bu uygulamalar emekçi yığınların bağımsızlık ve demokrasi mücadelelerini geriletememiştir. Bu dönemde de yeterli olmasada anti-faşist, anti-emperyalist mücadelede önemli adımlar atılmıştır. Bizler bu mücadelelerin daha da gelişeceğine ve güçleneceğine inanıyoruz.

Bu inançla, sözlerimin bu bölümünde genel mücadele hedeflerimizi bir kez daha kısaca açıklamayı görev sayıyorum.

1-İşçi memur ayırımı yapılmaksızın tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar verilmeli; sendika seçme özgürlüğü tanınmalı. Lokavt yasaklanmalı; genel grev ve dayanışma grevi hakkı sağlanmalıdır.

2-Başta düşünce ve örgütlenme özgürlüğü olmak üzere tüm demokratik hak ve özgürlüklerin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

3-Eğitim kurumlarında can güvenliği, öğrenim ve öğretim özgürlüğü sağlanmalı;

eğitimin faşistleşmesine yönelik mevzuat ve uygulamalara son verilmeli; faşist öz öz taşıyan özellikle MC'nin ders kitapları bilimsel içeriğe kavuşturulmalıdır. Tüm yüksek öğretim kurumları nın özerk ve demokratik olması sağlanmalıdır.

4-Kamu kuruluşlarındaki faşist ve gerici unsurlar ayıklanmalı, kıyıma uğrayanların mağduriyetleri giderilmeli TRT demokratik-özerk bir kurum haline getirilmelidir.

5-Doğudaki emekçi halk üzerindeki uygulanan ırkçı-şoven, asimilasyoncu uygulamalara son verilmeli; soykırımcı girişimler önlenmelidir.

6 -İşkencelere, yasa dışı tutuklamalara ve soruşturmalara son verilmeli; Bu uygulamaların sorumlularından, cinayet şebekelerinden mutlaka hesap sorulmalı her alanda can güvenliği sağlanmalıdır

7-Emperyalizmin askeri, ekonomik, politik ve kültürel örgütlerinden çıkılmalıdır.

••••••••••••••••••••••••

Başıbozuk kentleşme, kent toprakları üzerindeki spekülasyon alabildiğine artmaktadır. Binlerce can kaybettiğimiz Muradiye-Çaldıran depreminin SONUÇLARI: Van' ilindeki konutların %90 nının Muradiye ilçesindeki konutların %95nin kerpiç olduğu gözönüne alınırsa anlaşılabilir.

Bu yapı ulaşım alanında da böyledir, eğitim alanındada, çevre sorunlarında da ve bilinmektedirki her işimizi yapacak nitelikte teknik elemana sahipken gelişmemizin, kalkınmamızın denetimi yabancı uzmanlara terkedilmektedir.

Bütün bu sorunların kaynağı emperyalist-kapitalist sistemdir.

Bu sorunların çözümü ülkemizin bağımsız olmasıyla, emperyalist sömürü ağının kırılmasıyla sağlanabilir. Mutlaka sağlanacaktır.

••••••••••••••••••••••••

MC dönemini bir kez daha yaşamamak için, faşist silahlı çetelerin dayanağı olan çevrelerin yeniden işbaşına gelmemesi için; gerekli bütün çabaların sarfedilmesi tüm yurtseverlerin olduğu gibi, halkını ve yurdunu seven Türkiye Mühendis ve Mimarlarının da ortak isteğidir.

Bugün XXI. Çalışma Dönemini tamamlıyan TMMOB, gelecek dönemde de odalarından, üyelerinden ve halkından aldığı güçle verilecek mücadelelerde daetkin olarak yer alâcak ve payına düşen görevleri yerine getirmek için çaba harcıyacaktır.

sözlerimi bir inancımı tekrarlıyarak bitiriyorum.

TÜM İLERİCİ, DEMOKRAT, DEVRİMCİ GÜÇLER ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE DE EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI VERİLECEK MÜCADELELERİN BAYRAĞINI YÜKSEKLERDE TUTACAKLARDIR.

Teoman ÖZTÜRK'ün konuşmasından sonra konuklara söz verildi. Bayındırlık Bakanı Abdülkerim ZİLAN, TSİP Genel Başkanı Ahmet KAÇMAZ, TEP Genel Başkanı Mihri BELLİ, V.P. Genel Başkanı Mehmet ÖZLER ve bazı parlamenterlerle demokratik kuruluşların başkanları ülke sorunlarına değinerek, Genel Kurulun çalışmalarının başarılı ve yararlı olması dileklerini belirttiler konuşmalarında.

Konukların konuşmalarından sonra 21. Dönemde yapılan çalışmaların özetini içeren Çalışma Raporu TMMOB. Genel Sekreteri Kaya Güvenç tarafından okundu ve raporun eleştirilerine geçildi. İlk söz alan delegenin TMMOB Yönetim Kurulunun yaptığı çalışmaları eleştirmesi ve sorunların çözümü için öneriler getirmesi . boşuna



TM
22. GE
Y

beklendi diğer delegeler tarafından. İlk konuşmacı ve ondan sonra kürsüye gelen bir kaç konuşmacı, gerçekleri tersyüz eden, hedef saptıran "Sosyal Emperyalizm" ve "Sosyal Faşizm" teorilerini burada da sergilediler. Kitleleri bu hayali düşmana karşı mücadeleye çağırdılar. Bunların arkasından kürsüye gelen başka bir gurup konuşmacı da "Maoculuğa" karşı saldırıya geçtiler. Eleştiri diye küfürlerini sıraladılar. Kendilerinin dışında kalanlarıda "Goşist" ve "Maocu" olarak isimlendirip hemen oracıkta mahkum ettiler daha doğrusu kendileri öyle sandılar. Bu tip tartışmaların yeri TMMOB Genel Kurulu değildi. Sürekli l birbirlerine saldıran bu iki gurubun son tahlilde birleştikleri çizgi "ŞABLONCULUK" oluyor. Her iki görüşde



Türkiye'ye ayrı ülkelerin gözlükleriyle bakıyorlar ve o ülkelerin kendi somut durumlarında gerçekleştirdikleri veya önerdikleri çözümleri uygulamaya çalışıyorlar. Şablonculukta o kadar ileri gidiyorlar ki kimileri "uzun yürüyüşler" yaparken, kimileri de "mühürlü vagonlarla" ülkeye dönmeyi düşlüyorlar. Türkiye'ye özgü yolun devrimci bir yaratıcılıkla aranıp bulunması gerekirken, böyle "şablonculuk" yapmak Türkiye devrimci hareketine yarar yerine zarar getirmektedir.

sorunları çözeceğine daha karmaşık ve içinden çıkılmaz hale sokmaktadır. Bu tür yaklaşımlar Soyut tartışmalar sürerken delegelerin büyük bir kesimi salonu terk ediyordu. Terketmeleri de doğaldı çünkü tartışılanlar onların sorunları değildi.

Olumlu çalışmalar yapabilme olanağına sahipken Genel Kurul'un bu hale getirilmesi üyelerimiz ve ülkemiz açısından bir kayıptır. Genel Kurulda konuşan ve sorunların çözümü için olumlu yaklaşımlarda bulunan öneriler geliştiren delegeler olmadı değil ama bunların sayıları bir elin parmakları kadar bile değildir.

Eleştirileri cevaplamak üzere kürsüye gelen TMMOB Başkanı, Teoman ÖZTÜRK haklı olarak şu sözleri söylüyordu: "Yıllardır TMMOB Başkanlığı yapıyorum yıllardır TMMOB Kongrelerinde bulunuyorum. Ama en fazla sıkıldığım kongre bu kongredir." Biz de katılıyoruz bu sözlere.

Eleştirilere verilen yanıtlardan sonra komisyon çalışmalarının karara bağlanmalarına geçildi. İlk olarak Yönetmelik Komisyonu'nun önerileri görüşüldü: TMMOB Yönetmeliğinin adı "TMMOB TÜZÜĞÜ" olarak değiştirildi. Yönetmeliğin bir çok maddesi de değiştirildi ve bazı yeni maddeler eklendi. "TMMOB İşyeri Temsilciliği ve İşyeri Komitesi" ve "TMMOB Sosyal Yardım ve Dayanışma" Yönetmelikleri kabul edilerek yürürlüğe kondu.

Çalışma esaslarımız ne olmalıdır?

Geride kalan çalışma döneminden edinilen deneyimler, çalışma esaslarının yeniden ele alınarak belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Gerek örgüt içi çalışmalarında, gerekse demokratik kitle örgütleri ile olan ortak çalışma ve eylemlerde beliren aksamalar, çalışma esaslarına ilişkin bir tartış manın gündeme gelmesine neden olmuştur. Örgüt içinde ayrılıkçı tavırların kemikleşmeye başlamış olması ne denli üzerinde durulmayı değer bir nokta ise, demokratik kitle örgütleriyle ortak çalış-

OB 

KURULU

DI

ma ve eylemlerde, bir bildirinin ancak bir hafta-
da kaleme alınabilmesi de o denli önemlidir. Kuş-
kusuz her bir durum da birer zaafın belirtisidir.
Yıllardır halkın çıkarlarını savunan, emperyalist-
kapitalist sistemin sömürü ve saldırılarına karşı
kendi somut sorunlarından kaynaklanan bir mü-
cadeleyi sürdüren bu mücadelenin bağımsızlık ve
demokrasi mücadelenin bir parçası olduğuna ina-
nan TMMOB., Odaları ve üyelerimiz de bu uygu-
lamalardan paylarına düşeni aldılar. Tüm bu sin-
dirme ve yıldırmalar karşısında, bilinçli ve karar-
lı bir mücadelenin kesintisiz olaralk sürdürüldüğü
bir gerçektir. Ancak verilen bu mücadelenin ar-
zulanan düzeyde gelişmediği de bir gerçektir.

Çalışma İlkelerimiz

● ANTİ-EMPERYALİST, ANTİ-FAŞİST VE ANTİ-ŞÖVENİST OLMAK

TMMOB., programını, her türlü eylem biçimi ile
yaşama geçirirken, anti-emperyalist ve anti-faşist
olma esasını bir an bile gözden uzak tutmamak -
tır. Üye tabanını, somut sorunlardan hareketle ba-
ğımsızlık ve demokrasi mücadelesi doğrultusunda
ekonomik demokratik mücadeleye sokmak ve bu
mücadele etrafında, toparlamak, her türden eylem
biçimlerini yaşama geçirmekle mümkündür.
İşyerleri, anti-faşist birer kale olacaksa, biz tek-
nik elemanlar olarak işçi sınıfının yanında .yer al
malıyız, ona omuz vermeliyiz. Bunun için işyeri
temsilciliklerini yaşayan, canlı birer organizma
yapmalıyız. Anti-faşist mücadelede, işyeri düze-
yindeki örgütlenmeyi esas almalıyız.
Anti-şovenist olma esası ise, verilen bağımsızlık
ve demokrasi mücadelesi çerçevesinde, ulusların
kendi kaderlerini tayin etme haklarının tanınma-
sı şeklinde anlaşılmalıdır.

● EKONOMİK VE DEMOKRATİK HAKLAR İÇİN MÜCADELE ETMEK

"TMMOB örgüt olarak yaşaması, soyut sorunlar -
dan hareket esasının bir an için bile olsa unutulma
ması ile mümkündür. Bunu unutmamak, kökü ku-
rumuş bir ağaç haline gelme ile eşdeğerdedir. U-
yelerinin ekonomik ve demokratik hakları doğrul-
tusunda mücadele etmeyen bir örgüt, yaşayan de-
ğil ölü bir örgüttür.
Çalışma programı, kitle tabanının düzenle olan çe
lişkilerini bu çelişkilerin dayanmış olduğu sosya-
ekonomik ve politik gerçekleri ve sömürüyü ele
alacak şekilde çizilmelidir. Çelişkilerin ve neden
lerinin saptanması ile yetinmeyen, ekonomik ve
demokratik talepleri öne süren, bu talepleri bağım
sızlık demokrasi mücadelesi doğrultusunda siyasi
taleplere dönüştüren ve bu siyasi talepleri üye ta-
banına benimseten bir çalışma esaslarından biri -
dir.
Bu esas, demokratik kitle örgütleriyle olan ortak
çalışma ve eylemlerde de esas alınmalıdır. De -
mokratik kitle örgütleriyle oluşturulacak ortak ça
lışma ve eylem programlarının, bu esas üzerinde
yükselmesi için azami çabayı göstermeliyiz.

● MÜCADELENİN EN GENİŞ KİTLE TABANINDA YAYGINLAŞMASINA ÇALIŞMAK

Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi içinde kit-
lelerin ekonomik ve demokratik talepleri platfor-
munda sürdürülen mücadelenin en geniş üye taba-
nında yaygınlaştırılması esas alınmalıdır.

● ÖRGÜTSEL DİSİPLİNE ÖZEN GÖSTERİRKEN, ÖRGÜTSEL BAĞIMSIZLIĞI KORUMAK, ANCAK İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ MÜCADELESİNİN YOL GÖSTERİCİLİĞİNİ ESAS ALMAK

Örgütsel disipline özen göstererek, örgüt içi ça-
lışmalarda sağlıklı ve verimli işleyişi sağlarken ;
örgütsel bağımsızlığın korunarak işçi sınıfının dev
rimci mücadelesinin yol göstericiliğini esas almak
la da demokratik kitle örgütleriylede ortak çalış-
ma ve eylemlerin tutarlı ve etkin bir biçimde ya-
şama geçmesi sağlanır.

● SİYASET FARKLILIKLARINI HAREKET NOKTASI HALİNE GETİRMEK

Bu esasa, gerek örgüt içinde gerekse diğer demok-
ratik kitle örgütleriyle olan ortak çalışma ve ey-
lemlerle azami özen gösterilmelidir. Geçen dö-
nemde, çalışmaların ve eylemlerin daha etkin bo-
yutlara varmasını engelleyen, siyaset farklılıkla-
rının hareket noktası haline getirilmesi şeklindeki
bu yanlış eğilimin terk edilmesine çalışılmalıdır .
Özellikle diğer demokratik kitle örgütleriyle olan
ortak çalışma ve eylemlerde, bu yanlış eğilimin ,
engelleyici bir boyuta varmıştır. Aynı zaaf bir
oranda örgüt içindeki çalışma ve eylemlerde de
kendini göstermiştir. Ayrılıkçı davranışların, aynı
yanlış eğilimden kaynaklandığını vurgulamak is-
teriz. En geniş anlamda eylem birliği, ancak ve an
cak bu yanlış eğilimin terk edilmesiyle mümkün
olacaktır. Geçirmiş olduğumuz iki yılı aşkın ağır
baskı dönemi deneyimlerinden yararlanmasını bil-
meliyiz. Görülen odur ki; geçen bu ağır baskılı
dönemde bile, ilericiler, yurtseverler, ve devrimci
ler, en geniş anlamda eylem birliğini yaratamama
zaafını göstermişlerdir.

Daha sonra ana sorunlar
komisyonun hazırladığı raporda görüşüldü ve ufak
değişiklikler kabul edildi. Raporda özetle şöyle
denmektedir:

ANA SORUNLAR
KOMİSYONU RAPORU

Türkiye, dünya kapitalist-emperyalist sistemine
bağımlı bir ülkedir. Emperyalizm; ekonomik, poli-
tik, askeri ve kültürel ilişkilerle ülkemizi tahak-
kümü altına almıştır. Emperyalizme bağımlılık so-
nucu ülkemizde gelişen kapitalizm, kendi iç dina-
mizmi ile değil, emperyalizm tarafından yukarı-
dan aşağıya geliştirilmiş çarpık ve tekelci yapı-
dadır. Ülkemizde emperyalizme bağımlı egemen
azınlığın oluşturduğu ittifak, gerek sistemin için-
de bulunduğu bunalımın gerek kendi içindeki çe-
lişkilerin yükünü; başta işçi sınıfı olmak üzere,
tüm emekçi halkımızın sırtına yüklemektedir. Bu
azınlık, sömürü, ve talanını sürdürebilmek, içinde
bulunduğu ekonomik bunalımdan kurtulabilmek ,
başarılı bir mücadele veren toplumsal muhalefeti
susturmak için faşist devlet biçimini oluşturma e-
ğilimini içinde tutmaktadır.
Faşizm, bir yandan yıldırma yöntemleriyle kitleye
hakim olmağa çılışırken diğer yandan faşist demo-
gojiyi kullanarak kitleyi yanıltmağa uğraşmakta -
dır. Kullandığı propaganda ve sloganlar, yüzeyden
bakılınca bazı alanlarda yurtseverlerin ve devrim
cilerin yıllardır söylediklerine son derece yakın-
dır. Faşistlerin bütün demogojilerinin; temelde, iş-
çi sınıfının ve egemen sınıfların varlığını ve sö-
mürme-sömürülme ilişkilerini inkâr ettikleri için
yalan olduğu (emperyalizme karşı oldukları, işçi-
lerin fabrikaya ortak edileceği, köylüye toprak
dağıtıldığı vb. gibi sloganlar) veya göz boyamaya
yönelik olduğu (kıyıların millet yararına kullan-
dırılacağı öb.) açıktır. Faşizmin bu nitelikteki si-
lahlı ve silahsız propagandası, nisbi bir başarıya
da ulaşmıştır. Faşizmin kazanmakta olduğu potan-
siyel başta işçi sınıfı ve emekçiler olmak üzere,
kitlemize de bir tehdit olarak yönettilmeğe çalı-
şılmaktadır.
Faşist tehditin kaynaklandığı temel, ülkenin yu-
karıda belirlenen ve geçtiğimiz bir buçuk yıl için
de gelişme eğilimi gösteren yapısındadır. Egemen
sınıflar eliyle biçimlenen ekonominin gerek karak
teri ve sanayinin yapısı, emperyalizme bağımlı-
lığı pekiştirecek yönde gelişmektedir. Sanayinin
gelişmesi için gerekli olan yatırım malları, maki-
na teçhizat bakımından ithalata bağımlılık gide-
rek artmaktadır. Diğer taraftan kurulu sanayi de
dayanıksız tüketime yönelik ve montajcı nitelik-
te, hammadde ve sermaye yönünden dışa bağımlı
olduğundan ithalat gerekleri hızla artmaktadır Dış
ticaretemizdeki açık, işçi dövizleri de azalan o-
randa geldiğinden, son iki yılda giderek büyümek-
tedir. Nisan 1977 de döviz rezervleri Türkiye' nin
S on iki yıl için ithalatın finansman kaynakları-
na bakıldığında, en fazla artışın %117 ile proje
kredilerinde olduğu görülmektedir. Emperyalist ül
kelerin onaylarıyla kurumları tarafından verilen
kredilerdeki bu artış bir taraftan gelişmeyi o ülke-
lerin yönlendirmelerinin, diğer taraftan teknik hiz
metlerinde de dışa bağımlılığın arttığığını göster
mektedir. TMMOB üyeleri olan mimar ve mühen-
dislerin büyük bir bölümünün diğer emekçi kesim-
lerin yoksullaşmasına paralel bir yoksullaşma için
de olduğu açıkca görülmektedir. Üyelerimizin i-
çinde bulunduğu bu durum bir rastlantı değildir.
Ücretli veya devlet memuru olan teknik elemanın
sermaye sınıfı karşısındaki konumu objektif ola-
rak bu durumu yaratmaktadır. Böylece TMMOB ü-
yelerinin, üretimin bütün önemli alanlarındaki eko
nomik sömürünün analizi ve açıklanması görevini
işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin mücadelesi ile
bütünleştirerek yerine getirmesi de bu konunun
bir gereği olmaktadır. Teknik eleman kitlesinin
diğer emekçi aydınlarla birlikte bir hedef olarak
seçilmesi de bu konunun egemen sınıflarca kav-
randığını göstermektedir.
Emperyalizme ve faşizme karşı mücadelenin için-
de yükselen taleplerimiz TMMOB'nin kitlesini
faşizme karşı örgütleyen bir yapıya sahip olma-
sından kaynaklanmaktadır. Taleplerimiz kitlemi-
zin yıllardır içinde bulunduğu mücadelede yoğ-
rularak biçimlenmiştir ve gerçekleşmesi teknik
eleman kitlesi tarafından kollanacaktır.
Kendi uzmanlık alanlarında çalışmalar yapmak,
ülkemiz üzerindeki emperyalist sömürü mekaniz
masının nasıl işlediğini, üyelerimize ve kitlelere
anlatmak, emperyalizmin ve yerli ortaklarının yü-
zünü halkımıza teşhir etmek, halktan yana kısa ve
uzun vadeli öneriler geliştirmek ve halkımızın mü
cadelesinde yer almak TMMOB'nin halkımıza kar
şı temel görevidir. TMMOB'nin uzmanlık alanla-
rındaki sömürü mekanizmalarını teşhir ve kontrol
görevini daha etkin olarak yerine getirebilmesi
amacıyla TMMOB ve odalarının uzmanlık alan-
larıyla ilgili kararlarda söz sahibi olması sağlan-
malı, mesleki ve teknik denetim yetkileri artırıl-
malıdır.
Önümüzdeki dönem TMMOB, faşist güçlerin siya-
si iktidarı tekrar ele almasına karşı ve siyasi ik-
tidarı elinde bulunduğu dönemde faşistleştirdiği
kadroların görevden uzaklaştırılması için ve eko-
nomik-demokratik talepleri doğrultusunda müca-
delesine devam edecektir.

Komisyon çalışmalarının sonuçlandırılmasın
dan sonra seçimlere geçildi. Seçim sonuçlarına gö
re TMMOB Organları şöyle oluştu:

TMMOB Yönetim Kurulu :

BAŞKAN : Teoman ÖZTÜRK (Mimarlar)
Başkan Yardımcısı: Murat GÜLTEKİNGİL (Kimya)
Sayman : Bülent TANIK (Şehir Planlama)
Üye : Aybars UNGAN (Elektrik)
Şerafettin GÜLTEKİN (Fizik)
Naci ÇANKAYA (Gemi)
Erdal AKMAN (Gemi Mak. İşl.)
Mustafa KURUKAFA (Harita ve Kadastro)
Aygün J. ÇİLİNGİR (İç Mimari)
Berat UZEL (İnşaat)
Ertuğrul TONGUÇ (Jeoloji)
Yalçın ÇİLİNGİR (Maden)
Uğur ERKAN (Makina)
Melih TÖRELİ (Metalürji)
Ali AYDEMİR (Metaroloji)
İsmet ÖZTUNALI (Orman)
Hüseyin GÜRCAN (Petrol)
Sinan VAROL (Ziraat)

DENETİM KURULU :

Atilla ERGÜLEÇ (Makina)
Lütfi AKKAN (Elektrik)
Hüseyin TANRIÖVER (Mimarlar)

YÜKSEK ONUR KURULU :

Rüştü ÖZAL (İnşaat)
Metin Oruç BEŞTEPE (Elektrik)
Besalet TİMUÇİN (Gemi Mak. İşl).
Gürol GÜRKAN (Mimarlar)
Haldun ÖZEN (Harita ve Kadastro)

★ ★ ★

★ *Eskişehir'de düzenlenmiş olan "ESKİŞEHİR KENTİNİN SORUNLARI" adlı panelde Oda Başkanımız Hasan TAŞAN'ın sunduğu tebliği üyelerimize duyurulmasının yararlı olduğuna inandığımızdan aşağıda aynen yayınlıyoruz. Diğer tebliğleride önümüzdeki sayılarda üyelerimize duyurmağa çalışacağız.*

★ TÜRKİYE 'DE ve ESKİŞEHİR 'DE

□

Eskişehir Kentinin önemli sorunlarının çeşitli yaklaşımlarla ortaya konulacağı böyle bir paneli tertipleyen AKÇE yöneticileri Kent halkına karşı önemli bir görevi yerine getirmektedirler.

Üniversite ve Akademilerin bulundukları kentin sorunlarına doğrudan ilgi duymaları, onları ortaya koyup ilgilileri uyarmaları ve bu yönde kamu oyu oluşturmaları son derece önemli bir sorundur. Ve mutlaka yapılmalıdır. Bu açıdan Akademi yönetimi ve AKÇE'nin çalışmaları Belediyemizce memnunlukla karşılanmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz.

Bizim ortaya koymaya çalıştığımız sorun konut sorunudur. Biz sorunu önce Ülke boyutunda ele alarak Kent ölçeğindeki sorunu bu bütünsellik içinde çözümlemeye çalıştık. Onun için konumuzu:

A-Türkiye'de Konut sorunu

B-Eskişehir'de Konut sorunu biçimde planlayarak sunacağız.

□

KONUT SORUNU

A- Genelde Konut Sorununa Yaklaşım.

Barınma ihtiyacı insanın en temel ihtiyacı olmanın yanı sıra çevresi ve alt yapısıyle birlikte ele alındığında ilk yatırımın büyüklüğü nedeniyle giderilmesi en pahalı olan bir ihtiyaçtırda. Türkiye gibi geri bıraktırılmış ülkelerde geçmiş kuşaklardan devralınan konut ve kentsel alt yapı mirasının çok yetersiz oluşuna ek olarak kapalı köy ekonomisinin parçalanması ile mülksüzleşen (topraksızlaşan) köylünün iş bulma umuduyla kitleler halinde kentlere akmasının yarattığı büyük talep konut ve kentsel alt yapıya büyük kaynakların ayrılmasını zorunlu kılmaktadır.

Türkiye'de halkın ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla hazırlanan plan ve program gereği değil ama kâr ve vurgun olanağının çok yüksek oluşu nedeniyle konut alt yapı ve arsaya yatırılan paralar tarım ve sanayiye yatırılandan çok daha yüksektir. Sadece konut yatırımları yıllık toplam yatırımların 1/4 ünü oluşturmaktadır. Halâ özel mülkiyetin hüküm sürdüğü kent topraklarında yılda yüzmilyara varan spekülatif amaçlı değer artışları yaratılmaktadır. Böylece gerek konut ve gerekse alt yapısı için yılda yatırılan kaynak Türkiye bütçesini aşmaktadır. Bütün bunların yanında ulusal konut politikasının olmayışınıda koyarsak halkımızın konut ve alt yapısı ile ilgili talepleri karşılanamaz boyutlara ulaşmaktadır.

31 Mayıs-11 Haziran 1976 günleri toplanan Birleşmiş Milletler insan yerleşimi üzerine konferansında şu önerilere geliştirilmiştir.

1- İnsan yerleşim politikalarının en önemli hedefleri ihtiyacı olanlara öncelik sırasına göre barınak alt yapı ve hizmetleri parasal ve sosyal maliyetlerini karşılayabilecekleri düzeyde sağlamak olmalıdır.

2- Barınak alt yapı ve hizmetler için biçim ve teknoloji seçiminde bir yandan mevcut talebi yansıtmasına diğer taraftanda ilerideki ihtiyaçlara uydurulmasına yerel kaynak ve becerilerden en iyi şekilde yararlanılmasına ve zamanla küçük katkılarla geliştirilmeye uygun olmasına dikkat edilmelidir.

3- Ulusal konut politikaları düşük gelirli guruplara uygun barınak alt yapı ve hizmet sağlamayı ve mevcut kaynakları ihtiyaçların önceliklerine göre dağıtmayı amaç edinmelidir. (Habitat özel raporu s.12)

Ülkemizdeki uygulamaya baktığımızda üzülerek

(TABLO:1) KONUT YATIRIMLARINDA HEDEF VE GERÇEKLEŞMELER (1968-1975)

	PROGRAM HEDEFLERİ			GERÇEKLEŞMELER		
	kamu %	özel %	toplam konut: (mil. TL)	kamu %	özel %	toplam konut (mil. TL)
1968	7.7	92.3	3.627.0	10.4	89.6	3.678.0
1970	7.3	92.7	5.202.1	9.3	90.7	5.799.0
1971	6.4	93.6	5.822.9	9.2	90.8	6.983.0
1972	4.9	95.1	7.383.6	5.9	94.1	7.596.9
1973	4.3	95.7	7.968.2	4.2	95.8	9.765.0
1974	5.2	94.8	9.702.0	4.1	95.9	12.116.0
1975	4.8	95.2	14.700.0	4.9	95.1	17.614.0

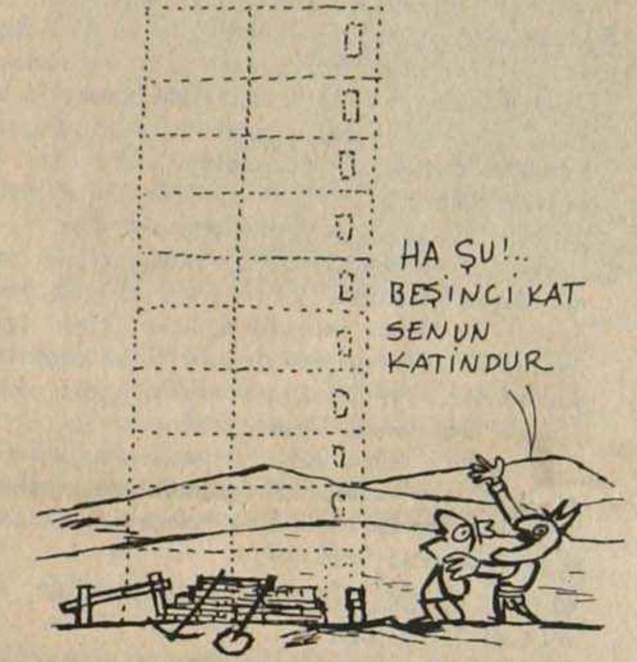
Kaynak: DPT

şunu görüyoruz:

1-En ilkel konutlarda ve geri üretim ilişkileri içinde yaşayan köylülük nüfusun yarısına yakın kısmını oluşturmasına rağmen onların konut sorunu henüz sorun olarak dahi gündemde değildir.

2-Konut üretiminde kamu sektörünün etkisizliğine rağmen özel sektör yatırımların % 90 nını gerçekleştirmekte ve bunu yalnızca sağladığı aşırı kâr yüzünden yapmaktadır.

Bakınız tablo:1



Bütün bunlar ülkemizde tesbit edilmiş ulusal bir konut politikasının yokluğu ile birleşince sorun içinden çıkılmaz hale gelmektedir.

Ulusal boyutunda çözümsüzlüğe giden konut sorunu Eskişehir için çözümlenebilir olmaktan çok uzaktır. Çünkü sistem çözümsüzlükle ayakta kalabilir. Yalnız bu tesbiti yaparken konut sorununu soyut bir kavram olarak değil somut bir olay olarak ele aldığımızı belirtmekte yarar görüyoruz. Çünkü konut sorunu egemen güçlerin sorunu değil emekçi halk yığınlarının sorunudur.

(TABLO:2) KONUT İHTİYAÇ VE ÜRETİMDEKİ GELİŞMELER (1972-1976)

	1972 gerçekleşme	1973 gerçekleşme	1974 Ger. Tah.	1975 Ger.Tah.	1976 Ger. Tah.
GEREKSİNME	205.900	213.200	231.200	242.200	260.200
ÜRETİM	165.983	194.918	161.047	185.400	213.210
AÇIK	39.917	18.282	70.158	56.800	46.990

Kaynak: *Türkiye Ticaret Sanayi odaları ve Ticaret Borsaları Birliği iktisadi rapor(976 s.97)*

2 nolu tabolda da görüldüğü gibi 1972-76 yılları arası ortaya çıkan konut açığı 192230 dur.

Kırsal kesimdeki konut gereksinmesi ile ilgili ilgili üçüncü 5 yıllık planda şöyle denmektedir.

"Ortaya çıkan bilgiler kırsal yerleşme alanlarındaki sorununun ağırlığını ortaya koymaktadır. 1973-77 döneminde asgari standartın ve eskiyen konutların yenilenmesi ile afetler ve demografik sebeplerle ortaya çıkacak konut ihtiyacı 443. bin olarak tahmin edilmiştir."

Ülkemizdeki konut sorununu inşa edilecek konutlar olarak ele alsak dahi geleceğe pek güvenle bakmıyacağımız açıktır.

DPT üçüncü plan dönemi (1973-1977) kabullerine göre: (Konut Kurultayı)

İHTİYAÇ:

1973-1

1973-1977 Şehir konut ihtiyacı	1220.000
Kır " "	443.000
5 yılda inşaası gereken konut	1663.000

Ayrıca yeni strateji ve kalkınma planı (1973-1977) sayfa B 26'da şehir ve kır konutları için (1972-1995) 23 yıllık projeksiyonda

YILLAR	Üretilmesi gereken konut SAYISI
1973	164.000
1974	202.000
1975	213.000
1976	231.000
1977	244.000
1980	750.000
1985	1700.000
1995	3670.000
TOPLAM	7194.000

23 yılda 7.194.000 konut üretilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Kentleşmenin çok hızlı geliştirdiği ve mevcut birikmişe eklenmesi gereken yaklaşık 7.5 milyon yeni konutun gerçekleştirilmesi için uygulanacak politikaların günümüz kabullerinden çok büyük farklılıklar göstermesi gerekecektir.

Ülkemizdeki konut üretiminin örgütsel şekli

1- Kamu kesimi

a-Devlet Üretimi

b-Belediye Üretimi

2- Özel Kesim Üretimi

a- Ruhsatlı Kent Konutu Üretimi

b- Gecekondu Üretimi

KONUT SORUNU

Hasan Taşan İMO başkanı

A- Kamu eliyle doğrudan üretime olanak veren yasalar :
1- 1580 Sayılı Belediyeler kanunu.
2-5656 sayılı kanun.
3-7116 sayılı İ.İ.B kuruluş ve görevleri hakkında kanun.
4-6900 sayılı kanun.
5-4626 sayılı kanun.
6-205 Sayılı OYAK kanunu
7-7260 Sayılı kanun
8-775 Sayılı Kanun

B-Kredi veren kuruluşlar aracılığı ile üretim.
a- Doğrudan kredi kuruluşları yani bankalar.
Emlak Kredi Bankası
Öğretmenler Bankası
Vakıflar Bankası
İstanbul Emniyet Sandığı Sosyal Sigortalar Kurumu D.D.Y. İşçileri Emekli Sandığı Ordu Yardımlaşma Kurumu

B- Eskişehir'de konut sorunu.

Genel olarak ülkemizdeki konut sorununu ortaya koyduktan sonra onun bir parçası olan Eskişehir ilinin konut sorununun ne düzeyde olduğunun konulması panelin ana amacıdır. Biz sorunu onu etkileyen değişkenlerle birlikte ele almaya çalıştık. Bu yüzden konumuzu şu alt başlıklarla incelemeyi uygun bulduk.

1- Eskişehir ilinde toplumsal tabakalaşma ve mekana yansıması.
2- Planlama durumu.
3-Üretilen konutların niteliği konut üretim politikası.
4-Öneriler.

Şimdiden bu sıralamadan sonra Eskişehir ilinde toplumsal tabakalaşma ve mekana yansımasını inceleyelim.

Eskişehirde toplumsal yapının incelenmesi konusunda D.İ.E nün ve SADA nın yaptığı iki ayrı meslek guruplarısıralanması mevcuttur.

D.İ.E Uluslararası bir meslek guruplaştırmalarını kullanmış olduğundan ilimizin yapısını pek yansıtmamaktadır. Halbuki 1973 yılında SADA tarafından yapılan yerleşim yeri anketinde meslek gurupları şöyle belirlenmiştir.

1- İmalatçılar
2- Büyük Tüccarlar
3- Esnaf ve Satıcılar
4- Sanaatkarlar
5- Düz İşçiler
6- Kalifiye İşçiler
7- Memur ve Subaylar
8- Serbest Meslek sahipleri
9- İrat Sahipleri
10-Emekliler
11-Çiftçiler
12-Başka yerlerde sınıflandırılmamış olanlar

İ.A.S.B.I

Yine bu araştırmaya göre:
1973 Yılında kazanç getiren nufusun mesleklere dağılımı

Meslekler	Sayı	%
1-İmalatçı-Sanayici	1615	2,26
2-Büyük Tüccar	330	0,46
3-Esnaf Satıcısı	6185	8,67
4-Sanaatkar	3925	5,50
5-Düz İşçi	14120	19,79
6-Kalifiye İşçi	15330	21,48
7-Memur ve Subay	14410	20,19
8-Serbest Meslek	2035	4,65
9-İrad Sahipliği	3285	4,60
10-Emekli	9030	12,65
11-Çiftçi	1100	1,54

Kaynak: 1973 Sada Çalışmaları

Bir kentin toplumsal yapısını belirleyen iş bölümü ve uzmanlaşma: Kentin yüklendiği görevler ve teknolojik gelişme düzeyi ile belirlenir. Teknolojik düzeyin gelişmesi başka bir deyişle sanayileşme karmaşık sorunlarla birlikte iş bölümü ve uzmanlaşmayı daha da geliştirir ve çalışan nüfusun dağılımında değişmeler olur.

Tablodanda görüldüğü gibi Eskişehir'de kazanç getiren nüfusun %41,3 üncü işyerlerinde çalışan işçiler oluşturmaktadır. Bunun %21,48'i kalifiye işçi %19,79'u düz işçidir. Kalifiye işçinin, yüksek oranda olması Eskişehir'in Sanayileşme doğrultusunda geliştiğini göstermektedir. Diğer yandan memur ve subayın yüksek oranda olmasının nedeni az gelişmiş tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemiz ve Eskişehir'de gelişmiş olarak var olan hizmetler sektörüdür. Ayrıca kentin Ankara ve İstanbul ana ulaşım hattı üzerinde bulunması ve hava kuvvetlerinin önemli bir kolunun burada bulunmasıda sayılması gereken etmenlerdendir.

%8,67 oranla esnaf ve satıcı küçük ticaret erbabıdır. %5,5 oranındaki sanatkarları ise erbabıdır. %5,5 oranında sanaatkarları ise küçük çapta ve ilkel teknolojik ile üretim yapan küçük iş yerleridir.

Gelir getiren nüfusun %2,26 sını oluşturan imalatçı-sanayici oranı Eskişehir'in sanayileşmesine bağlı olarak ortasıdır.

Toplumsal tabakalaşmayı en iyi belirleyen göstergede gelir dağılımıdır.

1973 Yılında Eskişehir'de gelir dağılımı.

Gelir Gurupları	Sayı	%
0		
0-1000	15995	26,72
1001-1500	24845	41,51
1501-2250	13269	22,11
2251-3500	3465	5,79
3501-7500	1585	2,65
7501- ve üstü	930	1,22
Toplam	59850	100

a.g.e,s. 97

Tablodanda görüleceği gibi Eskişehir'de 1973 yılı gelir dağılımı sonuçları pek iç açıcı değildir. Gelir getirenlerin %90,34'ü 0-2250 TL. arası gelire sahiptir. %1,22 si ise 7.500 ve daha yukarı gelir düzeyindedir. Böyle bir toplumsal sorunların çözümlenemeyişini başından belirtmektedir.

Gelir guruplarının Eskişehir mahallelerine yansımasını gözden geçirdiğimizde şunu görüyoruz.
Mahalle Sıralanması ve adı : Yüksek gelir
Mahalle sıralanması ve adı: Yüksek gelir gurubu

Mahalle sıralanması ve adı :	Yüksek gelir gurubu yüzdesi
1-Deliklitaş	64,44
2-Vişnelik	29,45
3-Huzur	18,18
4-Hacı Seyit	8,34
5-Ertuğrulgazi	4,17
6-Erenköy	2,50
7-Ömerağa	0,00
8-Osmangazi	0,00

../.. a.g.e.s.102.

Görüldüğü gibi tüm az gelişmiş ülkelerde hakim olan yapıyı Eskişehirde de görmekteyiz. Yüksek gelir guruplarının yoğun olduğu mahalleler şehir merkezinde ve merkezden dışa doğruda gelir düzeyleri düşük olanların oturduğu mahalleler sıralanmaktadır.

Bu nedeni 1950 lerden itibaren çözülmeye başlayan kapalı köy ekonomisi gerek kent ve gerekse kırsal alanlardaki toprak düzeninde tekelleşmeyi beraber getirmiş ve açıkta kalan iş gücü yoksul köylüler-kente göç ederek kentin çevresinde geniş bir gecekondu olgusunu ortaya çıkarmıştır. Her yıl devam eden köyden kente göç şehir dokusunu değiştirmiş konut, alt yapı, ulaşım ve istihdam gibi var olan zorunları çözümlenemez birer olgu haline getirmiştir.

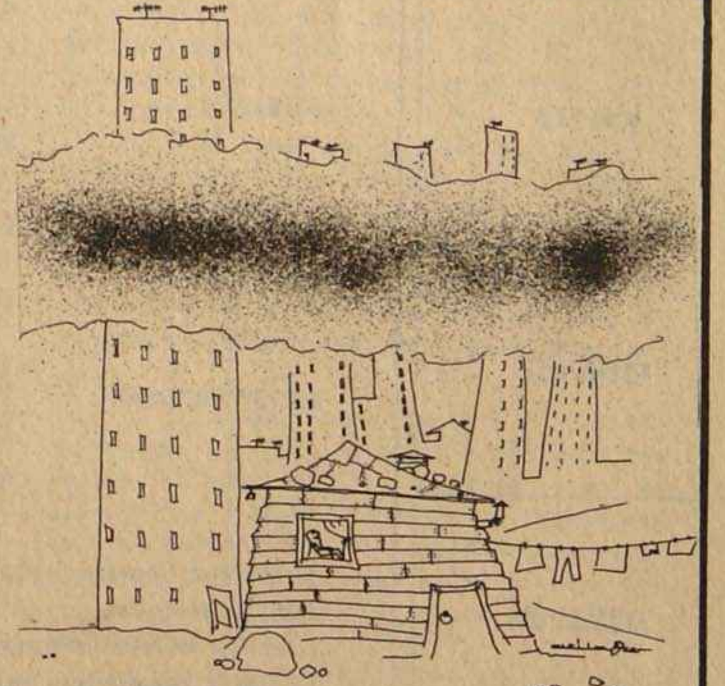
2- Planlama durumu.

Bir kentin sıhhatli kentleşmesi onun yaşayan bir planlanmasının yapılması ile mümkündür. Kent dokusunda oluşan değişim ve gelişimin anında plana yansıması ve planda belirlenen temel ögelerin kent gelişimini yönlendirmesi gereklidir. Çünkü kent ve plan birbirini etkileyen bu etkileşim içinde gelişen ve değişen canlı birer olgudur. Buna süreç de diyebiliriz. Bu temel yaklaşım içinde



Kentimizin plan olayına göz atmakta yararı var.

Eskişehirde halen 1952 yılında yapılan bir yarışma sonucu elde edilen plan uygulanmaktadır. Bu planın kapsadığı mekan günümüzde kat kat aşılmıştır. Topaloğlu Firmasına yaptırılan nazım plan şeması Bakanlıkça onaylanmış değil paraf edilmiştir. Yine 1974 yılında İrem Acaroğlu Firmasına ihale edilen çevre 19 mahallenin planlaması Bakanlıkça onaylanmamıştır. Eskişehir'in çevre gecekondu mahallelerini planlayarak kentsel gelişimin denetlenmesi düşünülmüş ancak başarılamamıştır. 14-4-1977 günü Belediye ile Bakanlık arasında yapılan protokol ile Eskişehir 1/5000 nazım imar plan çalışmaları başlatılmıştır.



3- Üretilen konutların niteliği ve konut üretim politikası.

Eskişehir'de üretilen konutların niteliği SADA tarafından yapılan yerleşim yeri anket sonuçlarından ve gözlemlerimizden ortaya konulmaya çalışılmıştır.

★ devam edecek

KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ...

Baştarafı Sy:5 st:1

5. DEŞARJ HATTI PROJELENDİRİLMESİ

Seyrelmenin tahmini. Diffüzör ve boru hattının hidrolik hesabı. Mansap hattı ve birleşim yerleri, inşa metotları, temel hesapları. Maliyet.

KONUŞMACILAR

Mr David W. Mackay, Clyde River Board, Scotland, U.K.
Dr Fernando Josa, U. de V.S., Barcelona, Spain.
Prof.Jens Aa. Hansen, Tech. University, Lyngby, Denmark.
Dr D. Feuerstein, Eng-Science Inc., California, USA.
Prof.Sorab Arceivala, Dünya Sağlık Teşkilâtı, Ankara
Prof.Nevzat Kor, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
Dr Erol Uluğ, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
Dr İlhami Artüz, Hidrobiyoloji Araştırma Enst. İstanbul.
Dr. H. Sarıkaya, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
Değişik kuruluşlardan temsilciler.

YAYIN

Her iştirakçi ücret ödemeksizin kurs notlarını alabilecektir. Kursla ilgili dokümanlar sonradan kitap halinde yayınlanacaktır.

TERTİP KOMİTESİ

Prof.Dr. Nevzat KOR, İ.T.Ü. Çevre Mühendisliği Bölümü, İst.
Dr. Gülerman SÜRÜCÜ, O.D.T.Ü. Çevre Böl. Ankara
Prof. Sorab ARCEIVALA, W.H.O. P.K. 235. Yenişehir - ANKARA.

□□□□

MESS DİRENİŞİ

Baştarafı Sy: 12 st: 1

fiilen gerçekleşmesine yol açacak tavizlerin verilmesi, aslında, sendikal mücadelenin uzlaşmacı karekterinden doğmaktadır. DGM'yi Ezdik Sıra Mess'de veya MC'yi ezdik sıra Mess'de sloganı bu uzlaşıcı karekteri en iyi şekilde göstermektedir. Ajitatif nitelikteki şu sloganlar, bugün, bu anlayışla asla hayata geçirilemez ve zaten de geçirilememektedir. Yukarda anlattıklarımızdan DİSK MESS'in değil MESS'in DİSK yönetimini ezdiğini rahatlıkla iddia edebiliriz. Yine aynı şekilde MC'nin yeniden hortladığı bir dönemde diğer sloganın da ne kadar şarlatanca olduğu ortadadır.

Sınıf Sendikacılığı kanuni planda kalsa da, sadece para toplamakla gereği yerine getirilmiş olmaz. Grevler, gösteriler, toplantılar, kanuni direnişler, boykotlar vb. dayanışma ve destek önerileri hayata geçirilmeden hiç bir grev işçi sınıfı yararına çözümlenemez. Çünkü alınan ileri haklar, bu düzen içinde, çabucak yitirilebilmektedir. Ama bugün görüyoruz ki yukarıda saydıklarımızın hiç biri yapılmamakta, sadece, para toplamak ile yetinilmektedir. Para konusunda sendikalar oldukça BAĞIMSIZ (burjuvaziden bağımsız) davranmalıdırlar. Yani, paralarını burjuva bankalarının kredi kaynakları yönünden lüzumsuz ve lüks harcamalar olmadan, kendileri için harcamadan, Sosyalizm dışı gençlik ve benzer örgütlere yardım etmek vb. bağımlılık yaratacak işlerde kullanmamalıdırlar.

Bütün bunlardan sonra grev hareketi nasıl sonuçlanabilir? Ve Grev neden uzamaktadır? soruları sorulabilir. Grev, bir kere, esas uzlaşma noktalarında anlaşma belli oranda sağlanabildiği için, yakın bir gelecekte bitecektir. (DGM Sorunu işçilerin dayatması oranında grevin süresinin uzamasını sağlayabilir.) Bugün için grevin bir kaç aylık uzamasına neden olabilecek sebebpler ise şunlardır: MESS, elindeki stokları önemli ölçüde eritecek Maden-İş'in parasal gücünü belli oranda zayıflatacak; küçük işletmelerin rekabet gücünü kıracak, pazarlar, grevde olan veya olmayan (büyük stokları ve dayanma güçleri olan) tekel gurupları tarafından ele geçirilecektir.

Devrimciler demokratlar, ilericiler, ve tüm yurtseverler grevdeki işçilere HER TÜRLÜ YARDIMI yapmalı ve onların önündeki bu engeli aşmaları için her zamankinden daha fazla BİRLİĞE ihtiyaçları olduğunu onlara hatırlatmalıdırlar. Bugün devrimciler, demokratlar, ilericiler ve tüm yurtseverler uzlaşıcı davranışları, işçilerin tamamen zararına olduğunu, İKNA edici ve CAYDIRICI, biçimde eleştirmeli ve gözler önüne sermelidirler.

MESS DİRENİŞİNDE ZAFER İŞÇİ SINIFININDIR!
İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞU KENDİ ESERİ OLACAKTIR!

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI VII. TEKNİK KONGRE DUYURUSU

KONGRENİN AMACI : Ülkenin İnşaat Mühendisliği ile ilgili teknik, ekonomik, sosyal ve eğitsel sorunlarına ilişkin birçok bilimsel ve uygulamalı çalışma yapılmaktadır. Bu kongre bir yandan eldeki bilgi birikimi ve deneyimin değerlendirilmesine, diğer yandan da sorunların daha belirgin olarak ortaya konulmasıyla, ülke çapında uygulanabilecek bazı çözüm yöntemlerinin kamu oyuna iletilebilmesine olanak verecektir.

KONGRENİN YERİ VE ZAMANI : Kongre Ekim 1978'de Ankara'da yapılacaktır. Kesin tarih ve program daha sonraki duyurularla bildirilecektir.

BİLDİRİ KONULARI : Kongrede sunulacak bildirilerin, ana çizgileriyle aşağıda belirtilen konularla ilgili olması öngörülmektedir.

1 — Ulaşım,
2 — Su,
3 — Çevre,
4 — Üst Yapı,
5 — Zemin,
6 — İnşaat Mühendisliği Eğitimi.

BİLDİRİ SUNUŞ DÜZENİ : Bu konuda açıklayıcı bilgi ikinci duyuruda sunulacaktır.

KONGREYE KATILMA KOŞULLARI : Kongreye izleyici olarak katılma ücreti 400.— TL. dır. Bu ücret karşılığında kongreye sunulan bildiri ve tartışmaları içeren bir adet kongre tutanağı verilecektir.

Kongre'ye bildiri ile ya da bildirisiz olarak katılmak isteyenlerin aşağıdaki ön katılma formunu doldurarak en geç 31 Ekim 1977 tarihine kadar yürütme kuruluna göndermeleri rica olunur.

I. M. O.
VII. TEKNİK KONGRE
YÜRÜTME KURULU

Doç. Dr. Mutlu SÜMER	(Başkan)
Dr. Ahmet Metin GER	(Genel Sekreter)
Dr. İlhan BERKTAY	(Üye)
Erşan GÖKSU	(Üye)
Samim ÖZTEK	(Üye)
Ercan ÖZTÜRK	(Üye)

ÖN KATILMA FORMU

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI VII. TEKNİK KONGRE EKİM - 1978 - ANKARA
Kongreye (bildiri ile) (bildirisiz) katılmak istiyorum.

ADI, SOYADI : ____________

GÖREVİ : ____________

BAĞLI OLDUĞU KURULUŞ : ____________

ADRES, TEL. NO : ____________

SUNMAYI TASARLADIĞINIZ BİLDİRİNİN İSMİ : ____________

TARİH ....

İMZA : ....

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI MERKEZ YÖNETİM KURULU FAŞİST HAREKETE KARŞI TÜM İLERİCİ KURULUŞLARA ORTAK EYLEM ÇAĞIRISINDA BULUNDU

İÇİNDE BULUNDUĞUMUZ DÖNEMDE FAŞİST HAREKETE KARŞI ÖZ SAVUNMA GRUPLARI OLUŞTURULMALIDIR

Türkiye'de I. M.C. Hükümetiyle faşist hareketin gelişmeside hızlandı. Devlet aygıtı düzeyinde girişilen faşistleştirme, faşistlerin bu aygıtta yerleşip kök salmalarını hızlandırdı. Devlet aygıtına yerleşen faşist unsurlarla da sivil faşist unsurların işbirliği sağlandı. Böylece sivil faşist unsurlar devletten aldıkları destek ya da sağladıkları hoşgörü sayesinde kendi güçleriyle orantılı olmayan bir etkinliğe ulaştılar.

Faşizmin işçi sınıfı hareketi ve sosyalizm için ne kadar büyük bir tehlike oluşturduğu henüz sol güçlerce yeterince kavranmış değildir. Faşist tehlikenin yeterince kavranamaması ise ona karşı mücadelenin etkinliğini azaltıcı bir faktör olmaktadır.

Faşizm işçi sınıfını ve tüm emekçiler için daha düşük bir yaşam düzeyi, ağır baskılar, cinayetler ve daha yüksek bir sömürü oranı demektir. Fakat işçi sınıfına kesin darbe vurabilmek için temel kural, öncelikle işçi sınıfının tüm örgütlerini ortadan kaldırmak ya da bu örgütleri faşistleştirmektir. İşçi sınıfının tüm örgütlerininortadan kaldırılması demek işçi sınıfının parçalanması, atomize edilmesi demektir. Ancak bu yapıldığı zaman işçi sınıfına düşük ücretler kabul ettirebilirler. Ancak bu sayede işçi sınıfı silahsız ve savunmasız hale getirilebilir.

İçinde bulunulan dönemde hem faşist sendikalar oluşturma, hem de mevcut sendikaları parçalama, işçi örgütlerinin etkinliğini azaltma çabaları, bir arada sürdürülüyor. Bunun için ise sözde anti-kapitalist ve anti-emperyalist sloganlar kullanılıyor. Bu faşizmin bilinen bilinç saptırma taktiğidir. Bilinçsiz kitlelerin tatminsizliğini faşist amaçlarıçin kullanmanın bir yöntemidir. Anti-kapitalist, anti-emepryalist sloganlar ancak işçi sınıfının bilinç düzeyi düşük kesimlerinde etkin olabilir. Eğer bu durum karşısında etkin bir eylem geliştirilemezse işçi sınıfının bazı bilinçsiz kesimlerinin faşist, hareket kazanılması gerçekleşebilir.

Faşizmi öteki baskı rejimlerinden ayıran en belirgin işçi sınıfı ve öteki demokratik güçlerin bütün örgütlerini ve örgütlenme koşullarını ortadan kaldırmasıdır. İşte faşizmin en belirgin özelliği buradadır. Bir kere işçi sınıfı ve ilerici öteki kuruluşlar atomize edilince, silahsız ve savunmasız hale getirilince, tüm sömürü ve baskı koşullarını da kabul ettirmek, bu sınıfa boyun eğdirmekte kolaylaştırmaktadır. Faşizmin bu özelliği son derece büyük önem taşır. Faşizmi öteki baskı rejimleriyle karıştırmak anti-faşist mücadele ve işçi sınıfı hareketinin başarısı açısından büyük talihsizlik olur.

II. M.C. hükümeti demek ise faşistleştirmenin hızlanması demek olacaktır. Böylece devlet aygıtının ve tüm kurumların faşistleştirilmesi yeniden hız kazanacaktır. Devlet aygıtının daha fazla faşistleştirilmesi sivil faşist unsurların daha kolay hareket etmelerini sağlıyacaktır. Devlet aygıtından başlıyarak faşistleştirme olayı hızlanacaktır. II. M.C. demek daha çok siyasi cinayet demektir Devlet kadrolarının faşist militanlarca doldurulması, Eğitim Kurumlarının faşistleştirilmesi, eğitimin engellenmesi demektir. M.C. demek vatandaştan toplanan vergilerin faşist amaçlar için harcanması Demokratik hakların kullanılmaması, Demokratik Kuruluşların yasaklanması, baskı ve terör demektir

Fakat bu gelişme mukadder, önü alınmaz bir süreç de değildir. Faşist hareketin gelişmesi ya da gerilemesi solun, demokratların, ilericilerin durumu zamanında ve tekin müdahale edip edememelerine bağlıdır. Bunun da birinci koşulu tehlikenin yeterince bilincinde olmayı getirmektedir.

Bu koşullar altında faşizme karşı olan güçlerin doğmatik, sekter ve grupçu tavırlarını bir yana bırakarak daha anlamlı bir işbirliği geliştirmeleri, ve ortak bir etkinlik sağlamaları gerekmektedir.

Faşizmi durdurabilmek için:

1. Faşist uygulamalar karşısında etkin bir ideolojik kampanya geliştirebilmelidir. Kitlelerin bilincinde faşizmin gerçek niteliği açıklığa kavuşmalıdır.

2. Faşist cinayetlere karşı büyük kitle hareketleri ortaya koymalı, her faşist cinayete ülke çapında gösteri ve nümayişlerle tepki gösterilmelidir.

3. Faşist saldırı ve cinayetlere karşı öz-savunma gurupları oluşturarak, faşist saldırılar karşısında "eli-kolu" bağlı kalma durumuna on verilmelidir. Öz savunma guruplarının oluşturulması için tüm ilerici örgütler düzeyinde çalışmalar yapılmalı ve vakit geçirilmeden öz savunma gurupları oluşturulmalı ve bu guruplar etkin hale getirilmelidir.

4. Demokratik niteliklerini koruyan devlet kurumlarının kararlarına uyulması için baskı yapılmalıdır. Bu alanda Kamu oyu oluşturulma çabaları artırılmalıdır.

5. Faşizme karşı mücadelenin ancak sosyalist toplum için veril en mücadelenin bir parçası, olduğu gerçeği hiç bir zaman gözden uzak tutulmamalı, bildiri ve demeçlerle de faşizmin gerilemiyeceği artık bilinebilmelidir.

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, yukarda belirtilen koşullarda etkinliğin sağlanması için çaba göstermeye kararlı olduğumuzu Tüm ilerici kuruluşlara ve kamu duyurmayı bir görev sayarız.

İ.M.O MERKEZ YÖNETİM KURULU

MESS DİRENİŞİ

MESS DİRENİŞİNDE ZAFER İŞÇİ SINIFININDIR!

Ülkemizde işçi sınıfı hareketi gelişen bir seyir izlemektedir. Burjuvazi, işçi sınıfının Sosyalizm ile donatılmasından öcüden korkar gibi korkmaktadır. Bu açıdan kendisi ile uzlaşacak işçi liderleri aramakta veyaratmaktadır. İşçi sınıfı bugün en büyük mücadelesini ekonomik planda; diğer bir ifadeyle sendikal alanda yürütmektedir. Bu yönüyle Türkiye İşçi Sınıfı Hareketi en önemli sınavını vermektedir. Bu sınav MESS karşısında yürütülen ve 30-40 bin işçiyi kapsayan, Madeni Eşya İşkolundaki GREV'dir. 20 Mayıs 1977'de başlatılan bu grev hareketi devrimciler, demokratlar, ilericiler ve tüm yurtseverler tarafından titizlikle izlenmeli, grevin Sosyalizm Mücadelesine olan yararları da aynı dikkatle araştırılmalıdır. Grev süresince yapılan hatalar ve doğrular eleştirici bir gözle ortaya konmalıdır. Bu yazımızda, bu görevi kendi sınırlarımız içinde yerine getirmeyi amaçlamaktadır.

MESS grevini irdelemeden önce, bu sorunu kavramamıza yarayacak belli bilgilenmeleri edinmemiz gerekecektir. Ülkemizde işçi işveren ilişkilerini belirleyen üç temel unsur vardır. Bunlar: işçi sendikaları, işveren sendikaları, ve Devlet Örgütüdür. Bugüne kadar olan uygulamalarda işçi sendikaları toplu pazarlıkları işverenin bizzat kendisi ile yürütmüş, işveren sendikası ise müşavir niteliğinde kalmıştır. Ayrıca Devlet Örgütü bu pazarlıklara uzlaştırma dışında karışmamaktadır. Fakat pratikte bu hiç de öyle değildir. Devlet Örgütü toplu pazarlık görüşmelerindeki uzlaşmazlık anlarında bakanlar kurulunun erteleme kararları ve sıkı yönetimin grev yasaklamaları ile müdahale edebilmektedir.

Toplu pazarlık sisteminde anlaşma sağlanırsa ortaya çıkan metin, o iş yerinin hayatını düzenleyen YASALAR niteliğindedir. Anlaşma sağlanamazsa grev ve lokavt, düşmanı dize getirmek için kullanılan silahlardır. MESS grevine neden olan uyuşmazlıkları işçi ve işveren taraflarının karşılıklı istemleri ile belirleyebiliriz. Bu istemler gerçekten ilginç sonuçlara varmamızı sağlayacak derecede yeni ve gelişmiş şeylerdir.

Bu gün sürmekte olan grevde taraf olanlar MESS (Madeni Eşya Sanayi İşverenleriSendikası) ile DİSK'e bağlı Maden-İş'dir. Greve gitmeden önce MESS kamu oyu yaratmak açısından konuya ilişkin çeşitli görüşler ileri sürmüştü. Bu görüşler aslında, tekelleşmenin doğal sonucu olarak ortaya çıkan ekonomik ve politik isteklerdir. İşverenler adına MESS, bu isteklerinin ekonomik olanlarında; kıdem tazminatlarının dondurulması, sosyal hakların kısıtlanması, ikramiyelerin üç maaş olarak dondurulması, ve ücret zammının da ancak yukarıdakiler kabul edilirse görüşülmesi gibi uzlaşmamaya yönelik istekler yer alıyordu. Daha sonra bu istekler yumuşatılmış; hepsinin de müzakere edilebileceği görüşü ileri sürülmüştür. Sorunun ve önemli yanı ise MESS'in ileri sürdüğü SİYASİ içerikli istekleri idi. Bu istekleri ile işverenler uzun vadeli planlar yaptıklarını bu isteklerini yerine getirmek için; BUGÜN'den ekonomik tavizler vermeğe hazır olduklarını göstermişlerdir. Çünkü bir kere bu politik hakları elde ederlerse, ilerde her türlü ekonomik ve sosyal kısıtlamayı getirebileceklerdir.

MESS'in politik istekleri şunlardır:

★ MESS bugüne kadar olan uygulamanın aksine TARAF olarak görüşmelere katılacaktır Bu isteğin en büyük özelliği, iş verenlerin örgütlenme konusunda gösterdikleri aşırı titizliktir. Geçmişte, örgütlü güç olarak işçiler sendikaları aracılığıyla işverenleri, tek tek dize getirmekte, fazla bir güçlük çekmiyorlardı. Ama bugün MESS'in taraf olarak kabul edilmesi, işçileri işverenler karşısında güçsüz bir duruma sokmuştur.



TMMOB üyeleri MESAN işçileri ile.

★ Gurup sözleşmesi yapmak. Gurup sözleşmesi, aynı işkolundaki işyerlerini kapsayan ZAMAN ve BİRARADA uygulamaya konan bir sistemdir. İşverenler bu istekleri ile; 1) Toplu sözleşme yapmadan inisiyatifi ele geçirmiş olacaklardır. Çünkü 50-100 bin işçinin greve gitmesi, işçi sendikasının her ay yüz milyondan fazla para ödemesi anlamına gelirki her sendika bunu göze alamaz. Buna ilişkin olarak da daha az ekonomik ve sosyal hakları kabul edebilecektir; 2)Her fabrikada toplu sözleşme öncesi doğan işveren düşmanlığı ve benzer SİYASİ gerilimler ile sendikal rekabetten ve sendikanın bir önceki sözleşmeyi aşma çabasından doğan ileri istekler ortadan kaldırılabilecektir; 3)küçük ve orta işletmeler, yapılan ortalama sözleşme (Gurup sözleşmesi) önceki sözleşme döneminden daha FAZLA; büyük işletmeler ise daha AZ yük altına girecektir. Çünkü Gurup, sözleşmesi her fabrikanın ölçeklerine dikkat etmeden, bütünü için geçerli olan sözleşmeleri içerir. Bu açıdan tekeller küçük ve orta işletmeleri yutabilecektir; 4)işveren tarafı bu şekilde, elinde stokları olduğundanbunları eritmek ya da sendikayı yıpratmak isteğinde; greve gitmeyi korkulu rüyaolmaktan, yani grevin işçinin elinde bir SİLAH olmaktan çıkartıp, onu, kendine yararlı bir hale getirebilecektir.

Gurup sözleşmesi, belli tarihi dönemlerde işçi sınıfının yararına olabilir. Bu dönemler, işçilerin Sosyalizmin bilimiyle donandığı, sınıf mücadelesinin sendikal biçiminin yanında politik biçimlerinin de başını çektiği, kitleler halinde her türlü fedakarlığı yüklenebildiği tarihi anlardır.

★ Devlet Güvenlik Mahkemesi yasasını protesto ederken atılmış olan işçiler asla işe alınmazlar. Bu konuda MESS sadece atılanların tazminatlarının yarısını ödemeyi kabul etmektedir.

İşçi tarafını oluşturan Maden-İş ise, MESS'e karşı yürüttüğü toplu pazarlık mücadelesinde, ekonomik istekler dışında bir istek ileri sürmemiştir. Sadece DGM Direnişin'de atılan işçiler sorununu görüşme gibi tamamen gerekli olan bir istek ileri sürmüştür. Hatta diyebiliriz ki Maden-İş, MESS'in politik isteklerinden ilk ikisini kabul etmekle, Türkiye Sendikal Hareketi için, en büyük talihsizliğe sebep olmuştur.



TMMOB üyeleri PROFİLO işçileri ile.

Maden-İş'in ekonomik istekleri şunlardır; (Bu istekler somut rakamlarla ortaya konmamıştır) 1)Kıdem tazminatlarının, 2)Yıllık ücretli izin sürelerinin arttırılması; 3)Çalışma sürelerinin kısaltılması, bunun yanında 4)DGM Direnişinden atılan işçilerin durumunun müzakere edilmesi gibi demokratik konumlu bir istek de yer almaktadır.

Bütün bunlardan sonra sorunu şöyle ortaya koyabiliriz:

Her ne kadar ekonomik istemler, uzlaşılmayan noktalar olarak ön plana getirilmekte ve fırtına bu noktada koparılmıkta ise de; aslında sorun politik içeriklidir. MESS'in ileri sürdüğü politik isteklerden ikisini, Maden-İş adına konuşan Şinasi Kaya 19 Haziran 1977 tarihli Milliyet Gazetesinde ufak pürüzler dışında tamamen kabul ettiğini açıklamıştır. Görüyoruz ki, işçi sınıfının ekonomik mücadelesinde boyunduruklar olarak nitelediğimiz, MESS'in taraf taraf kabul edilmesi ve Gurup Sözleşmesinin

Devamı Sy: 10 st: 3

